

Годишна Програма
За работа на Јавната општинска Установа за деца Детска градинка
„Снежана“ – Чаир, Скопје
2019/2020 година

Скопје, Септември 2019

Ако правите планови за следните десет години засадете дрво. Ако планирате за следните сто години, подучувајте деца

Вовед

...образованието треба да биде насочено кон целосен развој на личноста и кон градење почит кон човековите права и слободи. Тоа треба да промовира разбирање, толеранција и пријателство

Универзална Декларација за човекови права, Член 26.2

Во последните неколку децении, како никогаш порано раниот детски развој ужива особено внимание и многу земји имаат поставено амбициозни цели да го подобрат квалитетот и квантитетот на раниот детски развој и пристапот до предучилишното образование за децата и нивните семејства. Предучилишното воспитание и образование е дејност од посебен општествен интерес и претставува базичен дел на воспитно – образовниот процес. Развојот претставува процес на промена, кој настанува како резултат на почитување на индивидуалните карактеристики на детето, следење на неговите внатрешни сили и природниот развој во кој детето ги зголемува и ги зајакнува вестините за движење, размислување, чувствување, зборување.

Основните принципи на Програмата се: принцип на еднакви можности, почитување на различностите, мултикултурализам, еднаков пристап до квалитетно образование за секое дете, принцип на отвореност на воспитно-образовниот процес, индивидуализирано подучување, холистички пристап кон развојот на детето, методологија која е насочена кон детето, инклузија, вклученост на семејствата и заедницата, користење разновидни пристапи кон учењето и создавање стимулативна средина која меѓу другото ја одразува и културата од која потекнуваат децата.

Предучилишната установа обезбедува услови за задоволување на потребите на детето што произлегуваат од неговата природа: да се социјализира и афирмира; учење по пат на игра, интеракција (дете-дете, дете-возрасен), активно вклучување во истражувачко-откривачки процеси и решавање на различни проблемски ситуации од страна на секое дете, да се поттикнува психофизичкиот развој; да се богати неговиот говор и неговото сознајно – афективно искуство; да се создаваат културно – хигиенските и работни навики и умеење; да се задоволат потребите на детето за игра и контакти со врсниците и возрасните, како и да се развиваат индивидуалните творечки потенцијали.

Воспитно – образовната и згрижувачка дејност на јавната општинска установа – Детска градинка „Снежана“ се програмира, организира и реализира врз основа на:

- Законот за заштита на деца (Службен весник на Република Македонија бр. 98/2000 година со измените и дополнувањата во Сл. Весник бр: 17/2003; 65/2004; 113/2005; 98/2008; 83/2009 ; 170/2010; 87/2013; 22/2013; 23/2013; 12/2014; 44/2014; 144/2014; 10/2015, 25/2015, 150/2015, 2016, 163/2017 и 21/2018)
- Статутот на Детската градинка
- Програма за рано учење и развој донесена од Министерот за труд и социјална политика на Република Македонија во Сл. Весник број 22/14
- Стандарди за рано учење и развој
- Уставот на Република Македонија
- Постоечката законска регулатива

Планирањето и програмирањето се во функција на унапредувањето и раководењето бидејќи преку нив се остварува селекција и конкретизација на содржините и задачите, средствата, формите и методите на работа, времето и носителите на реализацијата и одделни програмски задачи, односно се обезбедува висок степен на уредност, стабилност, системност и ефикасност во работењето на предучилишната установа. Со програмирањето како мошне комплексна и сложена задача детската градинка ќе се залага доследно и целосно да ги ангажира сите субјекти во предучилишната установа. Функционирањето на оваа целина како систем, односно функционирањето и ефикасното поврзување на луѓето, материјалните средства и другите предпоставки за работа во голема мера е условено од нужното и ефикасното планирање, унапредување и раководење.

Програмата е изготвена според тезите и насоките од Бирото за развој на образованието на Република Македонија и Министерството за труд и социјална политика

Појдовни основи за организирање на дејноста

- Програма за рано учење и развој

Појдовните основи за донесување на Годишната програма за работа на детската градинка за згрижување, воспитание и образование „Снежана“, Чаир, Скопје за оваа година се:

- Програмската структура за воспитно - образовната и згрижувачката дејност заедно со плановите и програмите за работа во група..
- . Програма за рано учење и развој

- Стандардите за рано учење и развој.
- Програма за едукација на децата од предучилишна возраст во установите за згрижување и воспитување на деца, со процесот на одгледување и конзумирање на здрава храна.

Во целокупната активност детската градинка ќе поаѓа од законските регулативи за дејноста

1. Основи врз кои е изготвена Годишната Програма

Раното детство е важно за севкупниот развој на личноста. Теориите и истражувањата укажуваат на значењето на раното детство за физичкиот интелектуалниот, емоционалниот и социјалниот развој и со тоа и на важноста на организирано создавање услови за тој развој. Општествено – демократските движења бараат доследна практична примена на стручно – научните сознанија, холистички пристап и доследна примена на хуманистичкиот теоретски, педагошко – психолошки процес во толкувањето на детската личност.¹ Секое дете има свои капацитети и потенцијал кои постојано треба да се поттикнуваат и развиваат. Развојните законитости кај секоја детска индивидуа преставуваат императив за потребата од сознавање и учење по пат на игра, интеракција, активирање во истражувачко – откривачки процеси и решавање на различни проблем ситуации од страна на секое дете.

Со предучилишното воспитание и образование се обезбедува остварување на правата на секое дете да се вклучи во институционален облик на воспитно - образовната работа, задоволувајќи ги развојните потреби на децата, потребите на семејството и општеството.

Стручно-научните согледувања укажуваат на тоа дека првите шест години од животот на човекот се фундамент на воспитанието и образованието на секоја индивидуа. Според тоа основна задача во работата со децата ќе биде продлабочување на сите активности и тоа: поквалитетно згрижување, воспитание и образование, пред се создавање на стимулативни услови за развој на детето и развивање на неговите позитивни страни и творечки потенцијали. Добро организирано воспитание и образование на децата од предучилишна возраст претставува концепт кој треба да биде заснован на добри и јасно прецизирани принципи од причина што овој сегмент од детското воспитание и образование е од голем општествен интерес.

- принцип на демократичност (се нуди широк избор на активности);

¹ „Основи на програмата за воспитно – образовната работа со деца од предучилишна возраст во јавните детски градинки“; Министерство за образование и наука ;Биро за развој на образование – Скопје 2007 година

- принцип на отвореност на воспитно-образовниот процес (кон сите институции во кои детето живее, се движи и комуницира);
- принцип на доминација на игра (го помага природниот развој кај децата);
- принцип на активно учење и почитување на различни начини на изразување;
- принцип на еднакви можности и принцип на мултикултуризам (почитување на разликностите на децата);
- принцип на усогласеност (според возрасните карактеристики и можности);
- принцип на следење и поттикнување на детскиот развој;
- принцип на целосност и интегрираност;
- принцип на развојно – процесен пристап;
- принцип на индивидуализација;
- принцип на критичко вреднување (евалвација)

За унапредување на квалитетот на воспитно-образовната работа градинката ќе се стреми кон реализација на следниве цели и задачи:

- Согласно со своите можности да обезбеди оптимални услови за нормален, физички, интелектуален, емоционален и социјален развој на децата од 0- 6 години;
- да обезбеди услови за функционирање на единствен систем на воспитно-образовната работа, нега, исхрана, здравствена и социјална заштита;
- да се обезбеди што поквалитетна примена на Програмата за воспитно-образовна работа;
- да се обезбеди континуирана едукација на стручниот кадар;
- унапредување и опремување на затворениот и отворениот простор во кој престојуваат, работат, играт и учат децата, а истовремено унапредување на условите за работа на сите вработени во Градинката;
- негување и збогатување на детското творештво и способност за изразување на говорот и развивање способности за комуникација, ликовниот и музичкиот израз низ играта и другите активности;
- интелектуален, емоционален и социјален развој на детето;
- негување и збогатување на детското творештво и способност за изразување на говорот и развивање способности за комуникација, ликовниот и музичкиот израз низ играта и другите активности;
- здобивање со основни знаења, вештини и навики, развивање кај децата свест за општествена одговорност и активно вклучување во општествениот живот, развивање смисла за прифаќање, доживување и вреднување естетски вредности, изградување на хумани односи меѓу половите и правилен однос спрема животната средина и

подготовка на детето за продолжување на образованието во основното училиште.

Освен поставените принципи, цели и задачи општествено-демократските движења бараат доследна практична примена на стручно-научните сознанија, како и доследна примена на хуманистичкиот теоретски, педагошко-психолошки процес во толкувањето на детската личност. Имајќи предвид дека секое дете има свои интелектуални специфики и развојни потенцијали, бара негово поставување во партнерски однос со сите субјекти во воспитно-образовниот процес. Развојните законитости кај секоја детска индивидуа претставуваат императив за потребата од сознавање и учење по пат на игра, интеракција, активирање во истражувачко-откривачки процес и решавање на различни проблем ситуации од страна на секое дете.

Согласно законските акти, програмите и дополнителните активности ќе се стремиме да ја реализираме основната цел на Градинката, а тоа е згрижување, нега, исхрана, воспитание, образование, спортско-рекреативни, културно-забавни активности, мерки и активности за подобрување и зачувување на здравјето на детето, како и активности кои имаат за цел да го поттикнуваат интелектуалниот, емоционалниот, моралниот, физичкиот и социјалниот развој на децата.

При упис на деца за учебната 2019/2020 година комисијата се придржуваше на Упатството за работа на комисијата и критериумите за упис на деца донесени на седница на Управен Одбор. Упис на деца се врши и во текот на целата година и истите ќе се распоредуваат во соодветни групи доколку има слободни места.

2. Услови за работа и организациона поставеност

а) Просторни услови

ЈОУДГ „Снежана“, Чаир - Скопје, престојот на децата го организира во два објекти и тоа:

- Објект: „Џуџиња“ - ул. „Џон Кенеди“ бр. 1.
- Објект: „Снегулко“ – ул. „Никола Грчето“ бр.3

Објектите се од тврда градба во кои постојат солидни, архитектонско, педагошко, здравствено - хигиенски услови за работа. Во рамките на територијата на општина Чаир просторно објектите не се многу оддалечени, што обезбедува лесна и непосредна комуникација за организирање на сите процеси на работењето во реализирање на програмските цели и задачи.

Просторните услови и опфатеноста на децата по објекти се прикажани на табелата:

Р.бр.	Објект	Проектиран капацитет	Опфат на деца		Јазик на кој се изведува воспитно-образовната работа			вкупно
			јасли	градинка	македонски	албански	турски	
1	„Џуџиња“	180	42	277	240	79	/	319
2	„Снегулко“	190	29	274	66	216	21	303
3	Вкупно	370	71	551	306	295	21	622

Објектот „Џуџиња“ е објект со тврда градба наменски граден и опремен. Објектот се наоѓа во непосредна близина на ОУ „Васил Главинов“ со вкупно 1800 м² и 3600 м². Објектот располага со 10 занимални и во него работат 41 вработени, а згрижени се 319 деца.

Објектот има основна функција, целодневен и полудневен престој на деца на возраст од 8 месеци до поаѓање на училиште, и за таа намена ги содржи потребните простории: влез, влезен хол, сала за приредби, гардероби, занимални, тоалети и др.

Во овој објект се сместени и економските простории, централната кујна, перална, сушална и други потребни простории, амбуланта и заедничка административна служба, кои без тешкотии ги опслужуваат останатите објекти во составот на Градинката. Р.Е. „Џуџиња“ располага со голема дворна површина која се користи за разни активности и прошетки со децата. м² и 3600 м² дворна површина.

Дел од дворната површина што беше под закуп на МСА КОМПАНИ , доведен е во првобитна положба, на тој начин што е комплетно отстранет шутот и засадено нова тревна површина. Дворот е заграден и безбеден и ставен во употреба, за да можат децата да ги уживаат благодетите на престој и активности во надворешна средина и тоа во сите четири годишни времиња. Во таа насока градинката континуирано ќе продолжи во негово понатамошно уредување, со засадување на зимзелени дрвца, садење на цветни аранжмани , украсување со изработки направени со рециклирање заедно со децата како и други помошни реквизити.

Објектот „Снегулко“ е објект со тврда градба кој е наменски граден и опремен, лоциран во непосредна близи на О.У. „Рајко Жинзифов“ помеѓу стамбени згради. Објектот располага со 1800 м² и 10.000 м² дворна површина. Објектот располага со 11 занимални, згрижени се 303 деца и 35 вработени. Во истиот постојат задоволителни административно, педагошко и здравствено-

хигиенски услови за целодневен престој на децата од 0 месеци до поаѓање на училиште.

Оваа година со одобрение на управниот одбор, надмината е бројката на запишани деца и многу отстапува од проектираниот капацитет од 190 деца.

Во таа насока се надеваме дека ќе се реши проблемот со школските деца од прво одделение и нивниот дневен престој, но во рамки на просториите на ОУ Рајко Жинзифов.

Треба да се напомене дека од вкупниот број на занимални две простории се дадени на користење на ОУ–Рајко Жинзифов, и за таа цел а со цел да не се затвораат постојните групи, направена е пренамена на некои простории (канцеларии, соби за изолација) во занимални кои според квадратурата не ги задоволуваат комплетно условите за престој. Истите немаат сопствени санитарни јазли и ги делат со соодветна друга група. Поради тоа тие групи се со помал број на запишани деца.

Се надеваме дека тој проблем со занималните дадени на користење на ОУ Рајко Жинзифов, трајно ќе се реши и истите ќе ни бидат вратени на располагање. На тој начин ќе се подобрат условите за згризување и целодневен престој на децата кои моментално престојуваат во помали адаптирани занимални. Истите ќе се вратат во својата првобитна положба и ќе се користат за намената за која се направени.

Поради староста на објектот појавена е влага во некои од ходниците и просториите и истата треба навремено да се санира.

Изминатата година во косултација со стручни лица од таа област, констатирано се причините за таа појава. Имено потребно е комплетно чистење на олуците кои со години не се чистени , поставување на нови олуци таму каде што се оштетени како би се овозможило атмосферската вода да се слива во тревната површина а не низ зидовите како што беше случај до сега. Исто така градинката нема надворешна изолација на зидовите, која кога би се поставила би се заштедило на топлотна енергија и исто така би придонело да се намали појавата на влага.

Исто така во објектот застарена е и водоводната мрежа, санитарните чворови, ентериерот (масички, столчиња, детски гардеробери, шкафови и друго) кои, доколку добиеме финансиска подршка од општината која е наш основач, би мозеле да се обноват. На тој начин многу би се подобриле условите за престој на децата како и условите за непречено вршење на дејноста од страна на персоналот. Се надеваме дека нашата општина сериозно ќе пристапи за заедничко решавање на овој проблем.

При изградба на објектите не е целосно извршена изградбата и опремата на скривниците за што има записници од надлежните органи, а детската градина тоа самостојно не може да го реши.

Дворното место на градинката не е соодветно оградено односно оградата е демолирана од разни локални минувачи и на тој начин истото не е безбедно ни за децата ни за родителите ниту за вработените. Од таа причина дворното место во тој објект е на “ располагање “ на секој еден случаен минувач од локалното население. Истиот е секојдневно изложен на фрлање на разновиден отпаден материјал, унишување на тревната површина, ноќно собирање на адолесценти и деликвентски однесувања.

Сето горе наведено го отежнува неговото одржување, ја намалува безбедноста на објектот и сите корисници на истиот. И секако е цел на оправдано внимание и критика од страна на сите засегнати страни. Горе наведениот проблем не решен, дворот и понатака е во релативно лоша состојба заради тоа што не ограден. Оградувањето бара големи финансиски средства кои ние сами не можеме да ги обезбедиме.

Измината 2018/19 година бевме цел на многу обивања и кражби, демолирање и кршење на прозори од непознати сторители. Штетите сами ги саниравме. За истите беа усно и писмено известени сите надлежни институции. Доколку продолжи тој проблем ќе мора да се изнајде решение за истиот од типот поставување решетки на прозорите, зголемено осветлување со рефлектори во доцните ноќни саати и секако горе споменатото поставување на ограда и оградување на целиот двор би било долготрајно решение.

Горе наведениот проблем не решен, дворот и понатака е во релативно лоша состојба заради тоа што не ограден. Оградувањето бара големи финансиски средства кои ние сами не можеме да ги обезбедиме.

Во план е да се издејствуваат средства и донации, како трајно и комплетно би се решил целиот проблем со дворот.

Дворовите во рамките на можностите максимално се користат секогаш кога дозволуваат временските услови за реализирање игри на воздух и прошетки како природен фактор за развојот и здравјето на децата.

Може да се констатира дека планираната програмска година установата ја започнува со солидни услови за престој на децата со централизирана исхрана и заедничка административна служба. Извршена е дезинфекција и дезинсекција, греењето во сите објекти е во исправна состојба, формирани се сите воспитни групи на деца и сето тоа влева надеж дека планираните активности и работата со децата успешно ќе бидат реализирани за престој на децата од 6 часот наутро до 18 часот.

Објектите се од тврда градба и истите се приклучени на топлификациониот систем на град Скопје – Скопје север, за кои финасии обезбедува општина Чаир. Во план и во тек е гасификација на објектот

Снегулко потпомогната од општина Чаир. Која доколку се спроведе тековната 2019/20 година, значително би се подобрила топлинската ефикасност, би се намалиле материјалните трошоци и секако од еколошки аспект би се придонело за подобра почиста и здрава средина. Градинката ја започнува програмската година со солидна опременост на центрите за активност во сите воспитни групи со игровни и дидактички сретства кои во текот на годината континуирано и по потреба ќе се надополнуваат и збогатуваат. Годишна продолжува опремувањето со аудио-визуелни средства и други технички помагала во сите објекти. Имено минатата година беа обезбедени неколку CD плеери за потребите на групите а исто така беа набавени неколку лап топи за потребите на воспитниот кадар, за непречено и континуирано водење на електронска евиденција и дневници. Следната година ќе продолжиме со таа тенденција за обезбедување на овие технички средства кои се од голема важност за непречено и квалитетно обавување на дејноста и извршување на работните задачи. За време на летниот период во сите објекти беше извршен попис на целокупната литература во Библиотеката која изминатата година континуирано се збогатуваше со нова стручна литература и прирачници за работа со деца. Тој континуитет продолжува и следната 2019/20 година

Установата е претплатена на списанието „Просветно дело“ и „Едука Мак“ заради побогат избор на содржини редовно се добиваат детски списанија „Росица“ и „Смешко.“

За потребите на административната служба претплатени сме на списанијата: „Службен весник на РМ“, месечен билтен на ФВ-консалтинг, месечен билтен од ЗФР на локалната самоуправа и јавните претпријатија кои овозможуваат секојдневно следење на измените во законските прописи.

3. Содржина на дејноста

а) Згрижувачка дејност

Во Градинката се формирани 4 (чеири) јаслени групи распоредени во 2 објекти со вкупен број од 71 дете. Воспитувањето и негата на децата во јаслите ја реализираат педагошко-медицински сестри (негувателки) кои се стекнале со Лиценца за работа. Стручна поддршка при планирање и реализација на активностите за работа со децата им пружаат: директорот, главната медицинска сестра и стручниот тим на Градинката.

Основната воспитно-згрижувачка дејност се реализира врз основа на Програмата за рано учење и развој и стандардите за рано учење и развој. Годишната програма содржи избор на активности прилагодени за возраст на деца од 0 до 24 месеци кои се планирани да се реализираат годишно, месечно, и дневно. На оваа возраст особено е значајно единството помеѓу негата и воспитувањето на децата од оваа возраст. Педагошко медицинските сестри ќе

се трудат да го поттикнуваат и поддржуваат емотивниот, социјалниот, когнитивниот, развојот на говорот и психофизичкиот развој кај децата.

Основни задачи на воспитно-образовната работа, неа и здравствена заштита на децата од јаслена возраст се:

- зачувување и унапредување на здравјето на децата (низ активности за превентивно-здравствена заштита);
- негување, поттикнување и оплеменување на спонтаниот развој на детето (низ различни системи и облици на активности и игри);
- почитување на специфичноста на работата и индивидуалните потреби на детето;
- создавање на поволно социјално-емотивно опкружување и структурирање на воспитната средина која ги задоволува потребите на децата;
- стекнување на здравствено-хигиенски навики;
- одржување на личната хигиена.

Периодот на адаптација особено е важен период во прилагодување на детето во новата средина и од тие причини со особено внимание се планираат активностите, кои на детето му овозможуваат попријатен престој во групата (соработка со родителите преку индивидуални контакти, родителски состаноци, писмена комуникација-во соработка на стручниот тим на установата).

За збогатување на детското искуство и поттикнување на развојот се планираат прилагодени задачи, содржини и активности кои ќе се реализираат преку:

- игри
- моторни активности
- сензо-перцептивни активности
- социјално-емоционални односи
- музичко-ритмички активности
- графичко-ликовни активности
- интелектуални активности
- јазични активности

За унапредување на квалитетот на воспитно-образовната работа и примена на Програмата се планираат активности за континуирана едукација на згрижувачкиот кадар и преку следење и евалуација на реализирањето на програмските активности.

б) Организација на воспитно - образовната дејност

Последните петнаесет години предучилишното воспитание и образование во најголемиот број земји во светот е издигнато на ниво на

национален приоритет во рамките на глобалните воспитно – образовни системи. Раниот пристап до некоја форма на предучилишно воспитание и образование и долгорочните ефекти на таа образовна партиципација оставаат белег на успехот во целокупното понатамошно школување на секоја индивидуа. Исто така покрај процесот на социјализација, останува фактот дека децата чиешто образование започнало во раното детство имаат позитивен однос кон училиштето и мала е веројатноста дека тие предвреме ќе го напуштат школувањето. Раниот почеток на образованието дава можност за еднакви образовни можности и прескокнување на почетните препреки кои ги носи неповолната социјална и културна средина од која доаѓаат децата, се развива позитивна, активна, креативна и хумана личност која верува во себе и ги почитува другите.

Специфичноста на Детската градинка, потребите, интересите, можностите на децата во групите на ниво на објект, како и на ниво на установа во голема мерка го предодредува планирањето, следењето и евалуацијата на работата на индивидуален план, на ниво на тимови и на ниво на установа.

Во согласност со современиот тек и брз развој на науката, техниката и техничките достигнувања, стручно-научните сознанија во воспитанието и образованието, а согласно со искуствата и можностите на Детската градинка, приоритетни задачи на воспитно-образовниот и згрижувачки кадар во работата со децата ќе бидат:

- создавање на поволна и позитивна средина за учење и развој;
- почитување на детските индивидуални разлики, потреби и предлози при планирање и реализирање на воспитно-образовната дејност;
- почитување на детскиот избор и негово користење во насока на реализирање на конкретните цели;
- обезбедување безбедна и стимулативна средина, позитивна социо-емоционална клима, нагледност и афтенитичност во воспитно-образовниот процес;
- збогатување и поттикнување на детскиот развој и напредување низ социјално-емоционален, физички и интелектуален развој;
- следење на развојните и индивидуални карактеристики;
- остварување на што подобра соработка на различни нивоа: воспитувач-дете, воспитувач-воспитувач, дете-дете, воспитувач-родител, воспитувач-поширока средина и сл.
- Следење и вреднување на воспитно-образовниот процес, самовреднување и рефлексива.

Една од приоритетните задачи и оваа година ќе биде успешната и целосна адаптација и социјализација на секое дете, особено на децата кои за прв пат се запишуваат во Градинка, како и стекнување сигурност и самодоверба кај истите.

Целокупната воспитно-образовна дејност во Градинката ќе се остварува преку стандардите и содржините од „Програмата за рано учење и развој“, со холистички пристап кон развојните аспекти: Пристап кон учењето, здравје и моторички развој, социо-емоционален развој, јазик, комуникација и развој на писменост, когнитивен развој и стекнување на општи знаења како и Програмата за едукација на деца од предучилишна возраст во установите за згрижување и воспитување на деца, со процесот на одгледување и консумирање на здрава храна.

А. Пристап кон учење

- развивање сопствен пристап и стил кон стекнување на нови знаења и искуства;
- поттикнување интерес за користење на различни форми и извори на информации;
- развивање способности за самостојно користење и внатрешна мотивација за изведување на посложени задачи;
- поттикнување кон селективно избирање на активности од понудените, согласно со личните интереси и начините на разбирање и прифаќање;
- развивање способност за започнување на одредена активност и истрајност во реализацијата до нејзиното завршување;
- охрабрување на детето за изразување на креативноста низ процесот на учење и развој;
- развивање способност за користење на искуствата и стекнатите знаења во градење на личен пристап кон учењето.

Б. Физичко здравје и моторички развој:

- поттикнување на растот и развојот на детето, со соодветни вежби за правилен развој;
- развивање и јакнење на мускулатурата на целото тело;
- совладување на просторот и ориентација во просторот;
- елементарно спознавање на различни спортови;
- развивање на крупната и ситната моторика; развивање на телесните способности;
- поттикнување и развој на сетилата, запознавање со сопственото тело; усовршување на функцијата на сетилните органи: вид, слух, допир, мирис и вид;
- развивање на сензорна активност и координација меѓу одделни сетила.

В. Социо-емоционален развој

- развивање свест за својот физички изглед;
- прилагодување на нова средина , прифаќање на нови активности и нови односи;
- воочување и разбирање на различностите меѓу луѓето;
- способност за воспоставување интеракција со врсниците и возрасните;
- развивање поим за себе и формирање на позитивна слика за себе;
- збогатувањена емоционалниот живот ;
- поттикнување и развивање самодоверба и самостојност;
- оспособување за контрола при изразување на негативните емоции и чувства без да ги потиснува;
- поттикнување на позитивни емоции, чувство на сигурност и емоционална стабилност;
- развивање на љубов кон другите луѓе;
- развивање љубов кон татковината.

Г. Јазик, комуникација и развој на писменост

- развивање на способноста за слушање, разбирање и доживување на јазикот;
- оспособување за правилна артикулација;
- развивање на способностите за комуникација;
- оспособување за активно слушање;
- развивање способноста за невербално комуницирање со помош на гестови и мимики;
- негување на интересе и љубов кон книгата;
- поттикнување на интересот за филм, радио, театарски претстави, како и нивно разбирање и доживување;
- поттикнување на кажување на анегдоти, шеги, смешен говор;
- богатење на речникот со зборови и користење на истите во говорната комуникација;
- развивање способноста за раскажување и прераскажување.

Д. Когнитивен развој и стекнување на општи знаења

- стекнување на претстави, поими за предметите и појавите во природата;
- запознавање со поимите жива и нежива природа;
- развивање на љубопитност кон светот што го опкружува;
- стекнување на сознанија за човекот како природно и општествено суштество;
- развивање на чувство за патриотизам;
- запознавање со сообраќајот во непосредната околина;
- развивање љубов кон природата и грижа кон неа;
- развивање на основите на логичко-математичкото мислење.

Во сите воспитни групи во кои се опфатени деца од 2 - 6 години ќе се остваруваат основните форми на работа со децата преку кои ќе биде реализирана Програмата за рано учење и развој која опфаќа долго рочно годишно планирање, среднорочно - тематско планирање и краткорочно дневно планирање – дневен оперативен план.

Секојдневно во животот на децата во Градинката ќе биде присутна играта затоа што за децата играта е пријатно и радосно искуство, но истовремено таа и го поттикнува и потпомага нивниот развој. Играта е начин на опстојување на детето во овој свет, играта за децата е искуство на манипулирање и користење на предметите од средината што ги опкружува. Преку игрите децата ги учат системите на вреднување и општествените норми. Низ игрите децата постепено влегуваат во реалните односи ги откриваат и совладуваат просторните и времеските димензии, односно полесно и побрзо се адаптираат на барањата на надворешниот свет. За време на престојот во Градинката децата ќе можат да играат најразновидни игри по сопствен избор и по избор на воспитувачката која пак ќе има за цел преку игрите да ги реализира планираните задачи на ниво на група и поединец. Тука влегуваат најразличните видови на игри: конструктивни, творечки, подвижни, традиционални, дидактички, ликовни, музички и други.

Слободните игри како форма на посредно воспитно-образовно влијание, ќе бидат организирани секојдневно, а ќе му овозможат на детето слободно да игра и твори, полесно да се вклучува во игра со други деца, полесно да се социјализира и полесно да ги потврдува своите можности и потреби.

Исто така во секојдневната работа со децата, ќе се посветува внимание на културно-хигиенските навики, исхраната, прошетките и посетите во непосредната околина и сл.

Просторот во кој најчесто децата се движат - занималната, имаат исклучително влијание врз когнитивниот, социјалниот, емотивниот и психичкиот развој на децата. Креирањето на физички и психолошки безбедна и стимулативна средина, која располага со разновидни материјали, задачи и

ситуации прилагодени на развојот на детето, овозможува воспитувачите да го поттикнуваат учењето низ самостојно и групно истражување, преку игра и интеракција меѓу децата и возрасните.

Планираните програмски содржини, задачи и активности ќе се реализираат во програмската година, почитувајќи ги:

- можностите на децата според возраста;
- детскиот индивидуален развој;
- детски индивидуални разлики;
- индивидуализација во работата;
- обезбедување позитивна социо-емоционална клима;
- поттикнување на децата кон истражувачки и креативни активности;
- почитување на детскиот избор и потреби;
- соработка со семејството;
- актуелности во животното опкружување;
- следење и вреднување на воспитно-образовниот процес (евалуација);
- обезбедување стимулативна средина, нагледност и автентичност во воспитно-образовниот процес;
- реално планирање, усогласување со можностите, интересите и потребите на децата, условите на потесната и пошироката средина.

И оваа програмска 2019/2020 година планирано е реализирање на повеќе интересни теми, прилагодени на развојните потенцијали, потреби и интереси на детето каде воспитувачот ќе биде поттикнувач, организатор, креатор на сопствените цели и задачи.

При планирањето ќе се поаѓа од Програмата за рано учење и развој базирана на Стандардите за рано учење и развој, содржините и активностите од Програмата за едукација на деца од предучилишна возраст во установите за згрижување и воспитување на деца, со процесот на одгледување и конзумирање на здрава храна, Програмата „Интеграција на еколошка едукација во македонскиот образовен систем како и Проектите по препорака на Министерството за труд и социјална политика. Имајќи ја во предвид возраста на децата, индивидуалните потреби, можности, способности и интереси на децата во групата, условите за работа и пошироката околина. планирањето и подготвувањето на воспитно-образовната работа за секоја група деца ќе опфаќа: долгорочно-годишно планирање, среднорочно-тематско планирање и краткорочно дневно планирање-дневен оперативен план. Долгорочниот годишен план опфаќа: глобални цели, теми, време на обработка, организациони форми на работа, методи на проучување, место на реализација и форма на соработка со родителите/старателите.

Среднорочното - тематско планирање опфаќа: Наслов на тема, цели на темата, временна реализација, разгранување на темата со активности. Дневниот – оперативен план поаѓа од холистички пристап и ги опфаќа: стандардите, наслов на дневната тема, цели, активности, време и место на реализација, материјали и средства за реализација, користени стратегии за рао учење и подучување, постигнувања на децата, индикатори и рефлексција на постигнатите резултати.

Воспитно-образовната работа ќе се планира и реализира интегрирано и на неколку нивоа: на ниво на возрастни групи, на ниво на објект и на ниво на установа.

Теми кои ќе се реализираат со деца во група за 2019/2020 година:

„Растеме и другаруваме во градинка“; „Моето тело“; „Моето потесно и пошироко семејство“; „Детски Бонтон“; „Повторно другаруваме“; „Моите играчки“; „Животните моите пријатели“ „Празници и прослави во моето семејство“; „Природата и временските промени во Есен“; „Есента плодови ни носи“; „Зима и зимски радости“; „Стари народни приказни“; „Ја истражувам мојата татковина“; „Чиста животна средина“; „Зима и радости во Зима“; „Дедо Мраз пак кај нас“; „Ја истражувам мојата татковина“; „Природата се буди“; „Што се`расте на земја под земја“; „Спротивности“; „Мали мајстори на својот занает“; „Откриваме-дознаваме“; „Пролетта ни дојде“; „Водата услов за живот“; „Дрвото мојот пријател“; „Патуваме низ светот“; „Моите сетила“; „Што смеам а што не смеам да правам“; „Звуците околу нас“; „Професии“; „Бројки и букви насекаде околу нас“; „Здрава храна – долг живот“; „Лековите не се бонбони“; „Грижа за природата“; „Патуваме се радуваме“; „Во светот на растенијата“; „Традиционални игри“; „Откриеме спортови“; „Музиката во светот“; „Шумите-наше богатство“; „Безбедно летување“; „Како лебот ни дојде на маса“; „Музиката и играта“; „Млади научници“; „Синџир на исхрана“; „Природни појави“; „Вода“; „Воздух“; „Светлина“; „Летни игри со вода“; „Летуваме и авантури доживуваме“;

Преку развивање на планираните теми преточени во содржини и активности, ќе се следи и поттикнува физичкиот развој, социо-емоционалниот, интелектуалниот развој како и развојот на комуникацијата.

Реализацијата на воспитно-образовниот процес преку систем на игри и активности (перцептивни, моторни, истражувачки, работни, здравствено-хигиенски, творечки и др.) ќе овозможи поддршка на детето да се самоспознае, да развие позитивна слика за себе и за светот кој го опкружува.

Животните активности ќе бидат поврзани со секојдневниот живот на децата и ќе имаат важна улога во остварувањето на воспитно-образовната дејност. Низ овие активности ќе бидат задоволени детските потреби од храна,

одмор, престој на воздух, формирање културно-хигиенски, работни навики, развивање на еколошка свест и др.

Работното воспитание во Градинката ќе има за цел да се изгради позитивен однос кон работата и работните навики да се развива свеста кај детето дека секој човек има потреба и обврска да работи, да стекнува вештини и навики. Тргувајќи од целта, задачите кои ќе бидат поставени се следните:

- детето да формира позитивни ставови за работата;
- формирање навики за самостојно извршување на одредени активности; (самопослужување, помагање во работа на возрасните;
- запознавање со работата на луѓето во локалната средина;
- поттикнување изработка на играчки и предмети од разновиден материјал и др.

Дополнителни програми

Дополнување на редовните програмски активности во работата го сочинуваат дополнителни, периодични програми и услуги од повисок квалитет кои се организираат во Детската Градинка. Овие програми се реализираат во рамките на објектите во соработка со одредени институции. За реализирањето на овие Програми согласност даваат родителите. Со нивната реализација се придонесува за поттикнување на детскиот развој, проширување на искуствата во определени сегменти на создавањето, збогатување на активностите со конкретни содржини прилагодени на соодветната возраст.

Во изборот на дополнителните програми кои се организираат во Градинката учествуваат и претставниците од Советот на родители со свое мислење, директорот и стручниот тим на Градинката.

Во 2019/2020 година ќе бидат вклучени дополнителни програми и истите ќе се реализираат по слободен избор на родителите и во зависност од желбите и интересите на децата:

1. Курс за изучување на англиски јазик наменет за деца од 4-6 годишна возраст, со два часа неделно;
2. Спорт и спортски игри

Според досегашното искуство програмите од страна на родителите и старателите се прифатени и се реализираат под раководство на стручни лица.

4. Програми и Проекти

Во престојната 2019/2020 година и понатаму ќе се работи на реализацијата на Програми и Проекти по препорака на Министерството за труд и социјална политика како и интерни Проекти.

Воспитните тимови во текот на годината ќе работат на интерни Проекти кои ќе се реализираат на ниво на објект. Истите ќе бидат презентирани пред родители и колешки од други градинки во Републиката и надвор од неа.

- „Инклузија на деца роми во јавните предучилишните установи“

Проектот ќе се реализира во соработка со Министерството за труд и социјална политика и Ромскиот Образован Фонд во рамките на Декада на Ромите.

Основната цел на овој проект е вклучување на 25 деца на возраст од 3 до 6 години во воспитно – образовниот систем на Градинката интегрирани во групи според возраста. Дружење со врсниците, стекнување на хигиенски и работни навики, социјализација и стекнување на нови знаења и искуства, како и подготовка за поаѓање во училиште.

Проект: „Чисти и здрави“

Во учебната 2019/2020 година ќе се реализира проектот „Чисти и здрави“ во организација на Балкан Економик Форум (БЕФ) - невладината организација во соработка со Општина Чаир и истиот ќе се имплементира во рамки на Самата Општина.

Целна група: деца на возраст од 4 до 6 години.

Цел на Проектот:

Развивање на свеста за чиста животна средина кај најмладата популација преку градење на вредносен систем за формирање на идни еко-свесни генерации

Проектни активности:

- Претставување на сликовници кои имаат едукативен карактер и обработуваат тема: „Чиста животна средина“;
- Доделување сликовница за секое дете;
- Презентирање на анимирано видео кое ќе ги упати како да се грижат за средината;
- Претставување на мобилна апликација која ќе може секое дете да ја користи со своите родители.
- **„Почитување на различности и мултикултурализам во ран детски развој“**

Во рамките на програмата на УНИЦЕФ и Министерството за труд и социјална политика, со поддршка на Британска амбасада во Скопје, Центарот за човекови права изработи материјали за реализација на серија активности кои ќе се планираат во месечните планови и ќе се реализираат со децата од 5 до 6 години.

Активностите ќе овозможат децата да развиваат самодоверба и сигурност во себе; да ги прифаќаат сличностите и разликите мечу луѓето; да ги препознаат

постапките кои ги повредуваат другите и да ги разберат последиците од таквите постапки; да научат да реагираат при манифестација на стереотипи, предрасуди и дискриминација насочена кон себе или кон другите.

Во 2019/2020 година на ниво на градинка во рамките на Програмата интегрирано ќе се реализираат следните Проекти:

Програми Проекти	цел	Целна група	Време на реализација
Програма за едукација на деца од предучилишна возраст во установите за згрижување и воспитување на деца, со процесот на одгледување и конзумирање на здрава храна	Запознавање на децата со процесот на одгледување раст и развој на растенијата; запознавање со разликите и сликовниците помеѓу зеленчукот и овошјето преку воочување и вкусување; запознавање со карактеристиките и специфичностите на овошје и зеленчук и нивното значење за добро здравје и правилен развој на секое дете.	Деца од 4 до 6 години Воспитно-згрижувачки кадар Стручни работници и соработници родители	Во текот на целата година
„Градот низ детските очи“	Развивање на љубов, интерес чувство на патриотизам, почитување грижа и одговорност кон сопствената татковина, народ, родно место и место на живеење, почитување на разликите,	Деца од 5 до 6 г. Воспитно-згрижувачки кадар Стручни работници и соработници Родители	Октомври 2019 Април 2020

	тугите култури обичаи и традиции.		
„Бон тон за деца“	Едукација на деца од предучилишна возраст за значењето на убавото и пристојно однесување што ќе им овозможи полесно прифаќање во општеството и подобар живот	Деца од 4 до 6г. и Деца од 6 до 10г. Вклучување на деца од 2 до 3 г со содржини соодветни на нивната возраст	Септември 2019 Јуни 2020
„Од дете за дете“	Децата да научат да бидат хумани и солидарни, да помагаат и сочувствуваат со другите во неволја, да ги почитуваат потребите на другите	Вработени Деца Родители	Септември 2018 Јуни 2019
„Рециклирање и имагинација“	Стекнување на добри животни навики, лична одговорност за заштита на животната средина, правилно селектирање и рециклирање на отпадот	Деца од 3 до 6г Воспитно-згрижувачки кадар Стручни работници и соработници Родители	Континуирано во текот на целата година
„Семејство и семејни вредности“	Развивање на свест кај децата за важноста на семејството во градење на почит и љубов кон семејните вредности	Деца од 4 до 6г Воспитно-згрижувачки кадар Стручни работници и соработници Родители	Континуирано во текот на целата година
	Градење на чувство на одговорност и	Деца од 2 до 6г	Континуирано во текот на целата

„Моја хигиена - моја навика“	грижа за самиот себе, препознавање на сретствата за лична хигиена, стварање и одржување на добри хигиенски навики, поттикнување и развивање на мисловниот процес, стекнување на нови знаења и умеења	Воспитно-згрижувачки кадар Стручни работници и соработници Родители	година
„За децата со пречки во видот“	Превентивна мерка за рано откривање на аномалиите на очите кај деца на возраст до 6 години и спречувањена поголеми нарушувања на видот кај децата	Деца до 6 годишна возраст	Септември 2019 Септември 2020

За реализација на Проектите формирани се тимови и одговорно лица кои ќе изготват Акциони планови со конкретни содржини и одредена динамика за реализирање.

Во месечните планови ќе бидат интегрирани содржини и активности за:

- Стекнување на здрави животни навики и безбедно однесување кај децата,
- Вклученост на традиционалните игри;

Посебни програми

1. „Инклузија на деца со пречки во менталниот развој и телесна попреченост“.

Со процесот на инклузија на децата со пречки во менталниот развој и телесна попреченост се опфатени деца кои имаат лесни и комбинирани до умерени пречки во развојот и говорот. Во учебната 2019 / 2020 год. се

запишани вкупно 10 деца со пречки во развојот и телесна попреченост распоредени во групи според возраста. Основна цел на програмата е сеопфатно вклучување на децата со пречки во менталниот развој и телесна попреченост во предучилишните установи, во пошироката социјална средина и сите редовни општествени текови, како и изедначување на правата на тие деца со правата на сите останати членови на општествената заедница.

За таа цел нашите активности ќе бидат насочени кон:

- вклучување на децата со посебни потреби во воспитно-образовниот процес;
- помош при адаптирање во новата средина;
- овозможување подеднакви шанси за стекнување на знаења;
- почитување на различности, можности, потреби и вештини заедно со другите деца истакнувајќи го холистичкиот пристап;
- спроведување заедничка програма за сите деца низ максимално индивидуализирано прилагодување на содржините и методите на работа на секое дете посебно,
- воспоставување партнерска соработка со семејството, установи од областа на здравствена и социјална заштита, локалната средина, стручните институции и сл.
- Организирање предавања и работилници за воспитувачи, негователи и родители;
- Реализирање на активности и вежби соодветни на развојот и можностите на децата.

Целта на програмата е да помогне овие деца да имаат среќен живот како сите деца, да не останат заборавени од институциите и останатите луѓе, а воедно и децата со типичен развој да бидат поттикнати да ги прифаќаат децата поразлични од себе.

Потребно е да се развива свеста за постоење на деца поинакви во развојот, нивни потреби, предизвици и проблеми и да им се помогне да бидат подеднакво вклучени како и сите други.

Со прифаќање на децата со пречки во развој во јавните установи се овозможува овие деца да доживеат нови позитивни искуства, позитивни емоции и развој на интелектуалниот капацитет, а ќе допринесат во нивното социјално вклучување во општеството.

Во рамките на Програмата ќе се работи на развојот на нивните способности преку:

- Вежби за груба и фина моторика,
- Вежби за латерализација и телесна целовитост,
- Вежби за логомоторика,

- Превентивно-корективна работа за поттикнување и корекција на изговор на поедини гласови,
- Креативни работилници за поттикнување и подобрување на говорот и изразувањето,
- Креативни работилници за употреба на рацете и поттикнување на тактилноста со користење разни видови предмети, инструменти и материјали,
- Вежби за графомоторика,
- Социјални искуства - дружење со другарчињата во група
- Стекнување искуство по модел од другарче со типичен развој.

Проектни активности: НЕДЕЛА ПОСВЕТЕНА НА ДЕТЕТО

Програма за детската недела - од 07 до 11 Октомври 2019 год.
во ЈОУДГ „Снежана“ – Чаир - Скопје

Објект „Џуџиња“

07.10.2019 Отворање на Детска недела

Драматизација „Детски парламент“;

08.10.2019 Детска интерактивна, музичко - драмска претстава: „Чудна Шума“

09.10.2019 Ден на спортот „Спортски игри-игри без граници“

10.10.2019 Ликовна работилница на тема: „Децата од целиот свет“

(цртање, изработка на постери).

Музички хепенинг под мотото „Играме и пееме“

11.10.2019 Празник

Објект „Снегулко“

07.10.2019 Разговор на тема: Правата и обврски на децата

08.10.2019 Спортски натпревари меѓу групите

09.10.2019 Детска интерактивна, музичко - драмска претстава: „Под чадорот на Мечето“

10.10.2019 Цртање на асвалт со кредити.

Музички хепенинг- игри и танци на музика од целиот свет

11.10.2019 Празник

Во Градинката дејствуваат следниве стручни тела:

- Стручен совет;
- Совет на воспитувачи;
- Совет на негователи.

Стручните тела ќе работат на унапредување на квалитетот на воспитно-образовната работа, ќе ја следат реализацијата на Програмата и реализацијата на планираните цели и задачи, како и други стручни прашања.

Стручен совет -го сочинуваат директорот, стручниот тим на градинката, раководителите на објектите. Во текот на годината тој ќе ги реализира следните задачи:

- Формирање на воспитно-образовни групи;
- Планирање на воспитно-образовната работа;
- Разгледување и усвојување новини во работата;
- Решавање на прашања кои се од важно значење на градинката;
- Планирање на програмата за стручно усовршување на воспитно-згрижувачкиот кадар;
- Планирање на учество во јавни и културни манифестации.

Совет на воспитувачи – го сочинуваат воспитувачите, стручниот тим и директорот на градинката. Во текот на годината ќе ги остварува следниве задачи:

- Ја планира воспитно-образовната работа реално и усогласено со можностите, потребите и интересите на децата во воспитната група, условите во потесната и пошироката средина.
- Изготвува долгорочен, среднорочен, и дневен оперативен план, согласно Програмата за рано учење и развој
- Води педагошка документација и евиденција во електронска и писмена форма.
- Секојдневно реализира активности во воспитната група почитувајќи ја организацијата на денот.
- Применува соодветни дидактички методи, форми и принципи на работа.
- Ги почитува детските индивидуални разлики, потреби и предлози при планирањето и реализирањето на воспитно-образовната дејност (интегрирано).
- Ги следи и применува мерките и правилата од доменот на превентивната здравствена заштита во Градинката.
- Работи на адаптација и социјализација на децата.
- Обезбедува позитивна социо-емоционална клима, нагледност и автентичност во воспитно-образовниот процес.
- Ги развива чувствата кај децата, за естетика, творење, патриотизам и самовреднување;
- Ги негува човечките вредности : вистина, љубов, добро однесување, мир, ненасилство и тежнее кон нивно вградување во карактерот на децата;
- Развива елементарна еколошка свест и правилен однос кон природата;
- Организира безбедна и стимулативна средина со уредување на просторот со разновидни дидактички играчки, разни материјали, макети,

апликации, цртеж со цел за поттикнување на детскиот развој обезбедувајќи флексибилност на просторот;

- Ги негува и развива основните културно-хигиенски и работни навики, однос кон храната и нејзино конзумирање;
- Го почитува детскиот избор и го користи во насока на реализирање на конкретните цели;
- Ги поттикнува децата кон истражувачки, откривачки и креативни процеси икон активирање во планирањето и реализација на целите;
- Работи на изградување и воспоставување партнерски односи со децата и родителите,
- Планира и реализира разновидна соработка со родителите;
- Планира и реализира Јавна и културна дејност во воспитната група со интересни прослави и забавни активности.
- Соработува со негователката во граупата, се договара, разменува мислења и дава упатства за формите, методите и постапките во работата со децата за реализација на планираните активности, за уредување на просторот, за соработка со родителите, со локалната средина и изградуваат заеднички ставови по однос на прашања од интерес за децата.
- Интензивно соработува со останатите воспитувачи и стручниот тим, стручни научни и други институции во пошироката средина, почитувајќи ги принципите на тимската работа.
- Уредно и навремено ја води педагошката документација и евиденција на воспитната група (дневник за работа на воспитната група во пишана и електронска форма, планирање и подготвување на воспитно-образовната работа, досие на детето, прозивник за редовност) и обезбедува непречен увид на истата од страна на надлежните органи и институции и Директорот на Градинката.
- Обезбедува постојано присуство во занималната грижејќи се за безбедноста на децата.
- Врши прием на децата при нивно доаѓање во Градинка.
- Учествува во работата на Советот на воспитувачите, Актив на воспитувачи.
- Работи на сопственото стручно, педагошко и методско усовршување со следење на стручна литература, литература за деца, преку размена на искуство, следење и активно учество во сите форми на стручно усовршување на ниво на Градинка, следење на семинари и друг вид на активности во организација на стручни институции.
- Навремено ги известува стручните служби во Градинката за прекин на престојот на детето во воспитната група.
- Се грижи за својот изглед, коректно и културно однесување кон децата, родителите и вработените.

- Врши и други работи и работни задачи согласно стручната подготовка и потребите на Градинката.
- За својата работа одговара пред Директорот.

Своите задачи советот на воспитувачи ќе ги реализира преку разни форми на дејствување: редовни месечни состаноци, дискусии, стручни работилници, обуки, истражување и информирање за резултатите од истото и др.

Совет на негувателки - го сочинуваат негувателите, стручниот тим и директорот на градинката. Во текот на годината ќе ги остварува следниве задачи:

- Согласно организацијата на работата врши прием и прифаќање на децата од родителите;
- Води евиденција за присутност на децата во електронска и писмена форма;
- Им помага на децата при соблекување, облекување и одржување на лична хигиена;
- Ги поттикнува на самостојност и го контролира извршувањето на физиолошките потреби на децата;
- Го контролира миењето на рацете пред и по јадење, плакнење на уста и користење на личниот прибор и средства за нега;
- Обезбедува престој на чист воздух и сонце и секојдневно во двор или на тераса до 1 час.;
- Ја сервира храната и ненаметливо им помага на децата да ги конзумираат оброците и пружа поддршка на нивната самоиницијатива и индивидуални потреби;
- Го спроведува дневниот режим доследно и врши постојан надзор на детето;
- Активно учествува во воспитно-игровни активности организирани од воспитувачот како негов соработник;
- Самостојно ги организира игровните и други видови на активности (планорани во соработка со воспитувачот) во периодот од одморот-спиењето до испраќање на детето;
- Обезбедува релаксирано заспивање - дневен одмор на децата и мирен сон (со тивко читање, раскажување, музика...);
- Врши надзор за време на спиењето на децата;
- Ги опслужува децата со дидактичко игровен материјал и по играта обезбедува собирање на истиот, ставање на место и средување на просторот;
- Изведува лесни превентивно – корективни телесни вежби со децата;
- Се грижи за редовна наплата за престој на детето;

- Врши други работи и работни задачи согласно со стручната подготовка и потребите на Градинката;
- Се грижи просторот во кој децата се движат и истражуваат да биде прилагоден и пристапен за секое дете;
- Го организира и уредува амбиентот во кој престојуваат децата и истиот да биде пријателски, сигурен, удобен, стимулативен и чист;
- Се грижи за редовно менување на постелнината, употреба на бактерицидна лампа и проветрување на воздухот;
- Грижливо се однесува кон играчките, ја одржува нивната хигиена со миење и дезинфицирање;
- Учествува во средување на просторот, негово естетско уредување со изработки на цртежи, слики, помагала предмети и играчки;
- Ја контролира температурата на воздухот и внимава да не се пореметат топлинските услови;
- Ја подготвува просторијата за спиење на децата, ги мести креветите, по спиењето повторно ги средува креветите а во просториите каде што креветите се креваат и спуштаат, ги сместува во специјални плакари;
- Контактира со родителите и старателите при приемот и испраќање на децата при што разменува информации за детето;
- Континуирано ги следи тежината и висината на децата и со резултатите ги запознава децата и родителите;
- Активно учествува во групни родителски средби од доменот на својата работа;
- Редовно ги информира родителите за здравствената состојба на детето и на појава на заболувања го повикува родителот, ја информира главната сестра и одговорниот воспитувач;
- Учествува во реализација на родителски работилници и соработува со родителите;
- За својата работа соработува со директорот, стручните служби: педагог, социјален работник, главна сестра и особено со воспитувачот во воспитната група и ги реализира препораките дадени од нив;
- Се грижи за својата уредност, коректно и културно однесување кон децата, родителите, старателите и вработените;
- Перманентно, стручно се усовршува и активно учествува во работата на советот на негователи и други организирани форми на стручно усовршување во градинката и општествената средина;
- Активно учествува во подготовка на децата за воспитно-образовни активности, дистрибуција на прибор за работа и дидактички материјал;
- Редовно ја следи стручната литература и литература за деца;
- Редовно води педагошка евиденција за попладневните активности со децата;

- Врши други работи и работни задачи согласно стручната подготовка и за потребите на градинката;
- За својата работа одговара пред Директорот на градинката.

Сите стручни тела на градинката ги координира директорот на Градинката.

Здравствена заштита

Градинката нема вработени лица како што се Главна медицинска сестра и Лекар – педијатар и од тие причини здравствената заштита на децата во текот на годината ќе се остварува согласно можностите и ингеренциите на установата.

Во текот на 2019/2020 година во соработка со Дирекцијата за храна ќе се продолжи со спроведување на мерките на HACCP - системот:

- одржување на хигиената на просториите (кујните) и на инвентарот;
- одржување на личната хигиена на персоналот кој е во непосреден контакт со прехранбните продукти;

Здравствената заштита ќе се остварува преку повеќе форми и содржини: евиденција на новопримени деца, отворање на Досие на децата и евиденција на вакциналниот статус. Антрополошки мерења и систематски прегледи на децата како и контролни прегледи. Установата нема вработено Педагошко – медицинската сестра затоа друго лице во соработка со директорот и главниот готвач ќе биде вклучено во изготвување на Менито за децата-листа на јадења. Зависно од сезонските можности за набавка на прехранбени артикли истата постојано ќе се прилагодува со цел да се задоволат потребните количества на хранливи материи во организмот на децата. Покрај тоа редовно ќе биде присутен и надзор околу подготовката на храната, техничка обработка, дистрибуција, хигиена на садовите, хигиена на објектите, уредноста на здравствените контроли, преглед на забалото од лекар стоматолог, плантограми за состојбите на стапалата кај децата како и препорака за натамошно лекување, корекција и др. Во Програмата за здравствена заштита опфатена е и физичката активност како превентива за правилен раст и развој на децата и тоа:

- Со децата од најрана возраст ќе се применуваат вежби прилагодени на нивната возраст;
- Со децата од постара предучилишна возраст ќе се реализира секојдневна утринска гимнастика, вежби и спортски активности планирани со Планот за физичко воспитување.

Доколку во текот на годината има појава на инфективни заболувања навремено се известува Центарот за јавно здравје - Скопје и се постапува според препораките на истиот.

Од страна на Центарот за јавно здравје - Скопје се прави систематски преглед на вработените во кујна два пати во текот на годината, а за другите вработени еднаш во годината.

Континуирана е соработката со Санитарниот и здравствен инспекторат на Општина Чаир и со Републичкиот завод за домаќинство во областите кои спаѓаат во нивна надлежност.

Во текот на годината ќе се продолжи со постојано стручно усовршување и учество на семинари, симпозиуми, проекти, следење стручна литература од интерес за здравствената заштита на децата.

Културно-информативна дејност

Во текот на 2019/2020 година ќе се реализира богата културно-информативна дејност преку различни активности во градинката и надвор од неа. Целта на јавната и културна дејност во нашата Градинка е да придонесе целосно да се остварат задачите на општествено организирано воспитание и образование, како и збогатување на општествениот и културниот живот во средината.

За реаализација на истата ќе биде остварена соработка со родителите и со надворешната средина воопшто. Согласно со програмата на Градинката ќе се организираат посети на институции од јавен и културен карактер (музеи, библиотеки, театар, спортско-рекреативни центри и сл.), како и средби со нивни претставници како гости во Градинката.

Според тоа ќе се настојува за остварување на следниве задачи и содржини:

- поголемо афирмирање на Градинката во пошироката средина;
- поголема отвореност кон средината;
- поголема соработка со родителите и семејствата;
- создавање услови за запознавање на децата со културниот и јавниот живот во околината и градот;
- создавање услови децата да се вклучат во разни манифестации во градот (прослави, приредби, ликовни изложби и др.);
- Соработка со локалните пишани и електронски медиуми;

Јавната и културната дејност ќе се реализира преку: јавни манифестации, настапи и соработка со родителите.

Годишен план на културно информативната работа

Содржина	Време на	Носители
----------	----------	----------

	реализација	
Одбележување на Курбан Бајрам	Август	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Меѓународен ден за заштита на озонската обвивка	Септември	Воспитувачи и негувателки
Меѓународен ден на таткото	Септември	Воспитувачи и негувателки
Ден на независноста на Р. Македонија	Септември	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на Светскиот дена на чисти планини	Септември	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на Детската недела и меѓународниот ден на детето	Октомври	Директор, Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Меѓународен ден на стари и изнемоштени лица	Октомври	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на светскиот ден за заштита на животните	Октомври	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на светскиот ден за храна	Октомври	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на светскиот ден борба против сиромаштијата	Октомври	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на денот на востанието на македонскиот народ	Октомври	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на светскиот ден за штедење	Октомври	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување на денот на градот Скопје	Ноември	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на албанската азбука	Ноември	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување денот на албанското знаме	Ноември	Воспитувачи и негувателки,
Посета на музејот на град Скопје	Ноември	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на толеранција	Ноември	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на хендокепираните лица	Декември	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба

Одбележување на денот на човековите права	Декември	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување на денот на наставата на турски јазик	Декември	Воспитувачи и негувателки,
Недела на новогодишни радости – новогодишен базар	Декември	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување Божик-Бадник	Јануари	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување на меѓународниот ден на жената	Март	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на светскиот ден на водата	Март	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување на светскиот ден на театарот	Март	Директор, Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на дрвото	Март	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на пролетта	Март	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на шегата	Април	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на Рамазан Бајрам	Април	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на здравјето	Април	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на Ромите	Април	Директор, Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на планетата Земја	Април	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на Велигден – велигденски базар	Април	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на меѓународнит дена на мајката	Мај	Воспитувачи, негувателки и стручна служба
Одбележување на меѓународнит дена на трудот	Мај	Воспитувачи и негувателки
Одбележување на денот на Црвен крст и црвена полумесечина	Мај	Воспитувачи и негувателки,
Одбележување на денот на Европа	Мај	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба

Одбележување на светскиот ден на музеите	Мај	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на светскиот ден на културните различности, дијалог и развој	Мај	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на празникот „Рамазан Бајрам“	Мај	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот на македонските просветители	Мај	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на меѓународниот ден на детето	Јуни	Воспитувачи и негувателки, Стручна служба
Одбележување на денот за заштита на животната средина	Јуни	Воспитувачи и негувателки,

Децата ќе учествуваат на сите активности и манифестации организирани од Градот и Републичкиот Совет за грижи и воспитување на деца и младинци, Детскиот културен центар „Карпош“, градското и републичкото Здружение на ликовно педагози со цртежи за изложби од детски ликовни творби и др.

Во текот на годината произлегуваат и други манифестации и настани на кои детската градинка со задоволство ќе земе учество.

Соработка со родители и други организации

Соработката помеѓу предучилишната установа и семејството е од најголемо значење за реализација на воспитно-образовната работа и тргнува од ставот дека семејството има клучна улога во животот на детето. За да можат децата да учат и да се развиваат потребна е цврста соработка на боспитно – образовните тимови со семејствата и другите членови на заедницата. Кога воспитувачот ќе ја разбере важноста на воспитувањето и учењето дома и важноста на семејството како првобитен образовен и социјален фактор кај детето, ќе може да се гради мостови помеѓу детската градинка и семејството/заедницата и да остварува двонасочна комуникација. За да се овозможи развој на децата мора да бидат земени предвид различните услови во семејството и заедницата од која тие доаѓаат. Успешната соработка на воспитувачите и семејствата се остварува доколку воспитувачот е свесен за многуте начини на кои семејството може да придонесе децата да учат подобро, да се подобри атмосферата во занималната и детската градинка. Воспитувачите ги почитуваат интересите и одговорностите на сите кои се вклучени во образованието и формирањето на иднината на децата доколку оствари успешна комуникација и интеракција меѓу семејствата,

предучилишната установа и заедницата со што се придонесува за создавање на поцврсто општество.

Прв чекор во планирање на соработката претставува запознавање на можностите и очекувањата на семејството. Основни принципи на соработка со семејството се базираат на негување на партнерскиот однос, почитување на личноста и улогата на родителите, голем избор на вклучување на родителите, прифаќање на идеите на родителите. За соработка како процес идеата бара време, трпеливост, заедничка одговорност, професионалност кон информациите кои се добиени од родителите и почитување на приватноста на семејството.

Облици на соработка со родителите

Непосредна комуникација помеѓу воспитувачот и родителот - посети во Градинката, индивидуални разговор при приемот и испраќањето на детето, отворен ден за родители кој се организира секој месец и др.

Писмена комуникација - паноа, катче за родители, пораки, брошури, портфолио, индивидуални белешки и сл.

Учество на родителите во работата со децата - во договор со воспитувачите/негувателките, стручниот тим во Градинката, родителот може да се вклучи во реализација на некои активности, како соработник на воспитувачот или да помогне во периодот на адаптација, како и во организација на различни манифестации, излети, посети и сл.

Родителски состаноци - со цел запознавање на родителите со животот и работата на Градинката, тематски, во однос на воспитно-образовниот процес, воспитувањето и образованието на детето.

По третата година на детето се организира и реализира посебен облик на соработка, а тоа се **работилниците со родители**.

Советот на родители - Посебен вид на вклучување на родителите во животот и работата на Установата е членување во Советот на родители кој е составен од 5 члрна-родители претставници од објектите „Џуџиња“ и „Снегулко“. Двајца членови од Советот на родители се и членови во Управниот одбор на Градинката.

За поуспешна соработка воспитувачите периодично ќе вршат евалвација на сите облици на соработка со семејството.

Годишен план на соработка со семејствата

Облици на соработка	Содржина	Време на	Носители
---------------------	----------	----------	----------

		реализација	
Општи родителски состаноци	Запознавање со условите за работа во Градинката	Септември	Директор, Стручна служба воспитувачи и негувателки
Работилница	Запознавање со програмата за работа „Мојот град Скопје“	Март Октомври	Воспитувачи негувателки
Групни родителски состаноци и работилници со родители	Теми кои ќе бидат предложени и реализирани.	Четири пати годишно	Стручна служба Воспитувачи
Индивидуални контакти со родителите	На иницијатива на родителите На иницијатива на стручната служба На иницијатива на воспитувачите	Во текот на целата година, по потреба	Воспитувачи, Директор, Стручна служба и педагошко медицинска сестра
Анкетирање на родителите	Целта на анкетите е запознавање и следење на потребите на родителите, нивните сугестии и иницијативи.	Според потреба и проценка од стручната служба	Директор, Стручна служба и Одговорни воспитувачи
Библиотека за родители	Родителите ќе имаат можност да користат стручна литература како и литература за деца	Во текот на целата година	Стручни соработници и воспитувачи
Советувалиште за родители	Стручна помош на родители/старатели	Во текот на целата година еднаш месечно	Стручна служба Педагог Логопед
Пано за родители	Паното за родителите е неделно и од информативен карактер	Во текот на целата година	Воспитувачи и Стручни соработници
Кутија за сугестии	Во секоја занимална родителите ќе имаат можност да ги искажат своите потреби и очекувања	Секојдневни и според потребата	Воспитувачи
Вклучување на родителите во заеднички активности	Приредби, послави, креативни работилници (изработка на експонати од есенски плодови, новогодишни украси, честитки и изработки на костими и маски), излети и престој во групите	Во текот на целата година и по потреба	Воспитувачи, Директор и Стручна служба
Совет на родители	Активност според планот за работа	Во текот на целата година	Директор, одговорни воспитувачи и стручна служба

Соработка со пошироката средина и со стручни институции

Соработката со пошироката средина ќе се реализира плански и континуирано на ниво на установа и на ниво на објект, земајќи ги во предвид специфичностите на групата, средината и можностите за соработка. Соработката ќе биде од отворен карактер и Градинката ќе се стреми кон нејзино проширување кон сите институции кои ќе допринесат за унапредување на предучилишното воспитание и образование.

Соработката ќе се реализира на повеќе релации со:

- Министерство за труд и социјална политика;
- Министерството за образование и локална самоуправа;
- Министерство за здравство;
- Министерство за култура;
- Општина Чаир
- Бирото за развој на образованието на РМ;
- Гешталт Институт
- Центар за слух, говор и глас ;
- Центар за јавно здравје;
- Завод за ментално здравје;
- Здружение „Сина светулка“;
- Центар „Отворете ги прозорците“;
- Здружение „Монтесори“
- УНИЦЕФ
- Филозофски факултет - Институт за дефектологија, педагогија, психологија и социјална работа
- Меѓуопштински центар за социјални работи на град Скопје
- Дирекција за храна;
- Републички завод за домаќинство;
- Институтот за педагогија при Филозофскиот факултет во Скопје;
- Педагошкиот факултет во Скопје и Штип;
- АД „Просветно дело“ и „Детска Радост“;
- Издавачка куќа „Тримакс“
- Предучилишни установи на ниво на Општина Чаир, но и на ниво на Град и Република, пред се на планот на едукативно-стручна соработка;
- Училишта кои гравитираат на територијата на Општината;
- Природонаучен музеј, Музеј на град Скопје, Музеј на Македонија, Национална Галерија, Музеј на македонската револуционерна борба и жртвите на комунизмот, Музеј на Мајка Тереза и др.)
- Сојуз за грижи и воспитување на деца на град Скопје
- Забавниот парк „Луна“.
- Зоолошка Градина
- Институт за метеорологија

- Здружение „Мир“
- Сојуз на дефектолози
- НВО „ОХО“

Советодавна дејност

Советодавната дејност ќе се реализира во соработка со стручните органи и советодавни тела при Министерството за труд и социјална политика, Министерството за образование и локална самоуправа, Општина Чаир, Биро за развојна образованието и др.

Советодавната дејност ќе се темели на односи на заемно почитување помеѓу воспитувачот и родителот. Родителот ќе се информира и ќе добива совети за постигнувањето и развојот на неговото дете, планирањето и реализирањето на воспитно-образовната работа. За таа цел ќе се користат разговори со родителите на планираните родителски средби, отворени денови за соработка со родителите, разговори помеѓу социјалниот работник, педагогот, и директорот, со родителите на децата кај кои постои отстапување во развој, како и кај надарени деца, адаптација на детето во Градинката, или кога кај детето се присутни слабости кои укажуваат на потреби од неговото поттикнување и позитивно насочување. За таа цел во установата во текот на програмската година ќе бидат направени одредени анализи од работењето, а резултатите ќе послужат за организирање на стручни советодавни насочувања во унапредување развојот на децата.

Во 2019/2020 година во градинката ќе продолжи со работа Советувалиште за родители/старатели

Цел на Советувалиштето:

Давање стручна помош и поддршка на семејството во одгледувањето и развојот на децата, подигање на компетенциите на родителите/старателите за поквалитетно воспитание и образование на нивните деца како и унапредување на квалитетот на живот во семејството. Советувалиштето е отворено за сите родители / старатели на деца кои се вклучени во воспитно-образовниот процес на градинката како и на деца кои не посетуваат градинка.

Зошто советувашиште за родители / старатели?

Родителите/старателите се почесто имаат потреба од дополнителна поддршка во врска со развојот, воспитувањето, образованието, исхраната, негата и здравјето на своите деца.

Не се секогаш во можност самостојно да се едуцираат или немаат навика во ситуации кога им е потребен само совет, а не и некаков вид на третман да се јават на здравствените или институциите од областа на социјалната заштита и да побараат помош.

Предучилишните установи се места каде што за многу вакви прашања можат да добијат одговори, да се информираат каде да се обратат за помош, да стекнат одредени знаења и вештини кои ќе им помогнат за здраво родителство и среќно детство на нивните деца.

Што претставува советувањето за родители / старатели?

Советувалиштето за родители се реализира како посебна Програма усогласена со принципите на доброволно доаѓање за советување, достапност за сите заинтересирани родителина деца од претшколска возраст на ниво на Општина, дискреција во работата.

Основна функција на програмата е информативна, превентивна, едукативна и советодавна.

Форми на работа:

- индивидуални разговори со родители/старатели
- работа во помали или поголеми групи
- предавања, трибини и работилници

Содржини и активности:

» Индивидуални разговори со родителите/старателите се одвиваат секој ден сопотходно закажување на телефон кај тимот на советувањето.

» едукативни и тематски средби со родителите/старателите (работа во помали или поголеми групи, предавања, трибини, работилници),

» едукативни /стручни предавања за воспитувачи, негуватели и медицински сестри,

» консултации поврзани со специфични животни ситуации деца/семејство,

» информирање за сите карактеристики на раст и развој кај децата од предшколска возраст

» како да го подготват детето за поаѓање во градинка и училиште,

» стекнување на знаења за играта и начини на стимулирање за игра,

» избор на книги за децата и нивниот развој,

» стекнување знаења за начини на поттикнување и развивање на детските интереси, способности и потреби

» развивање вештина на воспитување на децата во семејството,

» заедничко барање решенија за актуелните проблеми, дилеми и тешкотии со кои се среќаваат родителите во одгледувањето на децата.

Тимот на Советувалиштето го сочинуваат:

Велика Кандовска –педагог

Наташа Стојковска –логопед

Илза Кока - социјален работник

Советодавната дејност ќе биде организирана во надлежност на директорот, стручните служби надворешни соработници - поединци и институции.

Посебно внимание ќе се посвети на децата со пречки во менталниот развој и телесна попреченост од страна на стручната служба на Градинката во соработка со воспитниот и згрижувачкиот кадар, дефектолози и логопеди од Центарот за слух, говор и глас.

Социјална дејност

Големо внимание ќе се посвети на развивање на позитивни емоционални чувства кај децата при извршување на работните активности, ќе се користат социјалите фактори и постојани контакти со други лица за проширување на социјалното искуство кај децата кое ќе им послужи за понатамошна социјализација во животот.

Воспитувачот редовно ќе комуницира со родителите/старателите и семејството на детето и ќе ги поттикнува да се вклучуваат на воспитно-образовниот процес (ја почитува личноста и улогата на родителот, нуди начини како родителите ќе бидат вклучени и охрабрани за соработка).

На овој начин воспитувачот споделува одговорност со родителот, во процесот на делење одлука за воспитување и образование на детето, а исто така на тој начин самиот тим стекнува сигурност во сопствениот професионализам и компетенции.

За социјализацијата и успехот во воспитно-образовниот процес е многу важна добрата соработка во тимот. Тимот учествува во планирање и реализација на поставените цели во воспитно-образовната работа и само со добра работна атмосфера и меѓусебна доверба и сигурност се постигнуваат резултати. Тимската работа претставува делење на улогите и дефинирање на заедничка визија и способност за решавање поединечни проблеми и унапредување на воспитно-образовниот процес. Она што је карактеристично за тимска работа без обзир на поделените улоги и одговорности, членовите на тимот помагаат еден на друг и даваат сугестии за секој сегмент на процесот на работа.

Истотака многу важна компонента на целокупниот воспитно образовен процес гледана од социјален аспект е и соработката со локалната заедница библиотеките, другите градинки, здравствените домови и центарот за социјална работа со кои ќе остваруваме контакти во текот на годината. На овој начин децата учат како да воспоставуваат врски со другите и како да станат членови на различни групи, како да помогнат на другите и како да примаат помош од другите

Професионален развој

Квалитетната педагошка пракса ја имплементираат воспитувачи кои постојано вложуваат во својот личен и професионален развој, кои ги користат своите знаења во секојдневната пракса и кои соработуваат со останатите во креирањето на доживотното учење. Воспитувачите ги моделираат и споделуваат задоволството од учењето нудејќи можности за неговото развивање и подобрување, подготвени се да одговорат на предизвиците во секојдневниот живот и работа, општествените промени, зголемениот број на информации и појавата на новите технологии. Активното учество, критичкото размислување и партнерската работа со другите им овозможуваат да се здобијат со нови знаења и вештини, да ги оформат ставовите, да ја збогатат својата личност и да станат порешителни во застапувањето за квалитетно образование за сите деца.

Професионалниот развој на вработените од Детската Градинка ќе се реализира со:

- Учество на меѓународни конференции;
- Учество на семинари и работилници;
- Учество на работилници организирани помеѓу предучилишните установи во Скопје и на ниво на Р. Македонија
- Следење на стручна литература

Годишен план за професионален развој и стручно усовршување

Тема на стручното усовршување	Реализатори	Учесници	Време на реализација
Обука: Запознавање со концептот на посебни образовни потреби, карактеристики и стратегии за препознавање на деца со посебни образовни потреби вклучени во градинките	Здружение „Отвори ги прозорите“ во соработка со UNICEF	Воспитувачи дефектолог	Септември Октомври Ноември
Обука: „Препознавање и справување со деца кои што имаат дефицит во вниманието/хиперактивни деца од предучилишна возраст“	Здружение „Ас- Анима“	Воспитувачи Негователи	Октомври
Стручно предавање: „Реализација на Дневен оперативен план“	Педагог	Воспитувачи	Октомври
Предавање: „Препознавање и работа со надарени деца“	Стручен тим	Воспитувачи негуватели	Ноември

„На децата им е потребно време и внимание“	Педагог	Воспитувачи негувателки	Февруари
Работилница: „Работа со деца со аутистичен спектар на однесување“	логопед	Воспитувачи негуватели	Февруари
Придобивките од правилен моторен развој кај децата од предучилишна возраст“	Логопед	Воспитувачи негуватели	Март
Презентација на реализирани Проекти	Воспитно – образовни тимови	Совет на воспитувачи и Совет на негувателки	Мај

5.ВИД НА ДЕЈНОСТ

Градинката според времетраењето ќе остварува програми за:

- целодневен престој;
- полудневен престој;

Програмите за целодневен и престој траат од 9 до 11 часа, програмите за полудневен престој траат од 4 до 6 часа. Овие програми за целодневен престој и програмите за полудневен престој се наменети за деца на возраст до поаѓање во основно училиште и опфаќаат згрижување и воспитување на децата.

Во текот на летниот период зависно од потребите на родителите се згрижуваат и деца од училишна возраст до девет години. Условите за престој беа исти како и за децата до 6 годишна возраст.

Во текот на денот децата се реализираат активности според Програмата за работа за време на летниот период од повеќе области: физичко, музичко, ликовно, разни друштвени игри и други активности кои произлегуваат од интересот на децата.

МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

Дејноста на детската градинка се обезбедува и остварува преку згрижување и воспитување на деца од предучилишна возраст. За обезбедување на услови за нормален претстој на децата во детската градинка и животен стандард што одговара на физичкиот, менталниот, емоционалниот, моралниот

и социјалниот развој на детето, за подобрување и зачувување на здравјето и психофизичкиот развој на детето неопходно е да се обезбедат средства. Врз основа на утврдените извори за финансирање и трошоци потребни за остварување на дејноста со децата според нормативите и стандардите согласно програмата за воспитно образовна работа, во тековната година потребите од набавка се планирани и утврдени по поделни видови на трошоци, набавки кои се неопходно потребни за остварување на дејноста. За таа намена изготвуваме Годишен финансов план како и Годишен план за јавни набавки. Согласно законот за Детска заштита трошоците за нормално остварување на дејноста се обезбедуваат првенствено од средставата од корисниците на услуги – родителите и од буџетот на општината-средства од наменски дотации.

Средствата обезбедени по овие основи се користат наменски, рационално и економично во согласност со Законот за извршување на Буџетот како и други нормативни акти, како и со претходно изготвени месечни и квартални финансови планови врз основа на Годишниот финансов план кои се доставуваат и одобруваат од страна на Општината Чаир.

За непречено одвивање на дејноста неопходно потребни се трошоци за кои ќе се спроведуваат постапки за јавни набавки и тоа за: храна, средства за хигиена, средства за осигурување на објектите, сервисирање на опрема, набавка на опрема, здравствени прегледи на вработените, тековно и инвестиционо одржување на објектите, набавка на постелнини, набавка на играчки, нагледни и аудиовизуелни средства за остварување на програмата за работа со деца итн. Останати трошоци неопходно потребни за нормално функционирање на установата се: трошоци за струја, вода, топлификација, телефонски услуги итн.

Контрола на динамиката на реализирањето на финансиските средства се остварува со доставување на периодични и кумулативни финансиски извештаи М1 И М2 како и квартални финансиски извештаи за реализација на приходи и расходи за двете сметки(сметката на сопствени приходи како и сметката за наменски дотации) до Одделението за финансирање и буџет при општина Чаир.

5. ОСНОВНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

Јавната установа располага со соодветни основни средства и опрема. Располагаме со застарена кујнска опрема застарени машини за сушење и перење. Во времето на се поголемата потреба за стручно усовршување и унапредување во информатичката технологија и следење на модерните трендови во воспитно педагошката работа Градинката располага со ИКТ опрема и тоа само во матичниот објект, но сметаме дека живееме во време

кога Информатиката оди напред а со самото тоа се наметнува потребата од понатамошно опремување на објектите со компјутерска опрема. Потребно е во сите објекти да се опремаат кабинетите за воспитниот кадар со компјутери со цел подобра реализација на воспитно – образованата работа и следење на модерните трендови во воспитно педагошката работа.

Исто така дел од канцелариите и дел од занималните се климатизирани, меѓутоа сметаме дека и понатаму треба да вложуваме во средства за климатизација со цел да им обезбедиме на децата пријатен престој во летниот период кога температурите се многу високи.

Мебелот во занималните е застарен и заради тоа постои голема потреба за негово понатамошно обновување со цел поквалитетен и современ престој на децата.

6. ТЕКОВНО И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖУВАЊЕ

Наша заложба за обезбедување здрава и сигурна средина за децата подразбира и одржување на постојната инфраструктура на највисоко ниво на квалитет. Во оваа насока имаме во план осовременување и реновирање на постојните објекти.

Во текот на 2019/2020 година Градинката ќе настојува да обезбеди финасиски средства кои ќе бидат насочени кон осовременување и унапредување на претстојот на децата.

За таа цел детската Градинка во текот на 2019/2020 година ќе ги преземе следниве активности:

- Реконструкција на патеката од еден до друг влез на објектот „Џуџиња“
- Молерисување на објектите;
- Обновување и дополнување на инвентарот во занималните и градинката
- Обновување и збогатување на реквизитите во салите наменети за спортски активности;
- Обновување на дел од поршините на дворовите на двата двата објекти од градинката;
- Засадување на грмушести растенија и зимзелени и листопадни дрвја;
- Опремување на пералната со нова индустриска сушара;
- Опремување на кујната согласно HACCP стандардите;
-

Дел од овие активности се во тек и ќе бидат завршени до крајот на 2019 година, а дел ќе се реализираат следната 2020 година. Имено изминатата

година од неколку објективни причини (како појавата на вируси и епидемии) ,значително беше намален бројот на деца а со тоа и приливот на финансиски средства. Тоа ја забави реализацијата на овие активности.

Во сите објекти во континуитет ќе се врши опремување со нови делови од мебел, креветчиња, столчиња, постелнини, масички, венецијанер и вариолајт ролетни, теписони а особено ќе се збогатат детските градинки со играчки и најнови дидактички материјали.

ПРОГРАМА

ЗА РАБОТА НА ДИРЕКТОРОТ НА ЈАВНАТА ОПШТИНСКА УСТАНОВА ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНА“ ЗА 2019/2020 ГОДИНА

Директорот како раководен орган на ЈОУДГ, во својата работа ќе се раководи согласно уставните и законските одредби, како и статутарните акти на ЈОУДГ, а во непосредна соработка со општина Чаир, Министерството за труд и социјална политика, како и со други стручни институции, воспитно образовни асоцијации, стручни лица кои по укажана потреба ќе бидат консултирани. Директорот во текот на програмската **2019/20** година своите активности во установата ќе ги насочи во согласност со поставените стратешки цели за развој на Установата и спрема проценетите актуелни потреби на градинката, децата, родителите, вработените, локалната средина итн.

Дел од задачите на директорот кои ќе бидат главна преокупација оваа година се:

- Јакнење на чувството за сигурност и стабилност на вработените во остварувањето на работата и работните задачи;
- Создавање перспектива на вработените за остварување на зададената цел;
- Поттикнување на вработените за тимска работа
- Создавање позитивна клима во колективот;

Во својата работа Директорот ќе биде главен координатор и организатор на целокупната работа на градинката. Неговите активности во програмската 2019/20 ќе бидат насочени кон реализирање на постаените цели и задачи:

- Ја организира и раководи работата на Јавната Установа;
- Континуирано следење и координирање на работењето на установата во целост, спроведување на одлуките на Управниот одбор, Советот на

родители, соработка со органите и телата на локалната самоуправа и МТСП;

- Подготвување на Годишната програма за 2019/20 и Извештај од работа на градинката за 2018/19 год.;
- Импламентација на новите правилници за работа во установата, согласно измените на законот за детска заштита;
- Ја застапува и претставува Јавната Установа пред надлежните институции и трети лица и одговорен е за законитоста на работењето во детската градинка;
- Учествување и изготвување на програми и планови за вонинституционална работа со деца;
- Поднесува извештај за реализација на Годишната програма за работа до стручни и надлежни институции: Управен одбор на Детската градинка, Општината (основачот) и Министерство за труд и социјална политика;
- Поднесува извештај за материјално-финансово работење на Детската градинка до стручни и надлежни институции: Управен одбор на Детската градинка, Општината (основачот) и Министерство за труд и социјална политика;
- Го раководи, организира и контролира административно-финансиското работење на детската градинка;
- Изготвува план за јавни набавки;
- Планира, креира и води деловна политика за развој и унапредување на дејноста на Детската градинка;
- Се грижи за тековно-инвестиционо одржување на објектите;
- Директорот ќе се залага за подобрување на општите услови за работа, изнаоѓање простор за прифаќање на што поголем број на деца кои моментално се на листа на чекање, со тоа и отворање на нови воспитни групи, нови вработувања и подобрување на стандардот на децата и на вработените во Установата и изнаоѓање спонзорства и донации, кои ќе имаат за цел да го подобрат животот на децата во Установата;
- Се грижи за нормално функционирање на опремата, мебелот, апаратите, машините и други средства што се користат во секојдневната работа на јавните службеници;

- Се грижи за правилно извршување на работните задачи од страна на јавните службеници;
- Склучува договори во рамките на своите овластувања утврдени со Закон и Статут;
- Донесува решенија за користење на годишни одмори, платени и неплатени отсуства на јавните службеници;
- Одлучува за прием на јавни службеници врз основа на ранг-листа предложена од комисијата за селекција, а по претходна согласност за обезбедени финансиски средства добиени од надлежен орган;
- Одлучува за престанок на работен однос;
- Активно учествува во работата на Советот на родителите на Детската градинка;
- Врши распоредување на јавните службеници;
- Го следи спроведувањето на активностите од доменот на превентивната здравствена заштита во Детската градинка;
- Врши педагошко-инструктивна работа и надзор на воспитно-згрижувачката работа на воспитувачите и негователите и стручните јавни службеници и соработници;
- Работата со стручните органи ќе ја реализира перманентно со планирање и програмирање на работата на: Стручниот совет, Совет на воспитувачи и Совет на негуватели.
- Врши увид на педагошката евиденција и документација што се води во Детската Градинка;
- Остварува соработка со родителите согласно законските акти и Програмата на градинката;
- Прифаќање предлози, спонзорства и донации од родителите – подобрување на квалитетот на комуникацијата воспитувач-родител, негувател-родител, вработен-дете, со цел да се создаде меѓусебна доверба и сигурност;
- Перманентно работи на професионалното и стручното усовршување;
- Спроведување на мерки и активности за остварување на Законот за заштита на децата;

- Организира активности во насока на зголемување на опфатот на деца со посебни потреби и оформување на стручна служба (педагог, социјален работник и воспитно – образовен координатор) во тесна соработка со службите на локалната самоуправа;
- Учество во подготвување и водење на седниците на Стручниот совет;
- Изготвување предлог – задолженија на членовите на Стручниот тим на градинката за изработка на одделни делови – подрачја од Годишната програма;
- Следење, анализа и вреднување на планираните активности;
- Изготвување на анализи, осврти, извештаи, информации и други стручни материјали во врска со реализација на Годишната програма за работа на установата и на барањата на ресорното Министерство, Општината и други институции;
- Учество во формирање на воспитни групи според возраста на децата;
- Следење, анализа и изготвување на табели и прегледи за бројот на запишани, присутни и отпишани деца. Дополнителни анализи и истражувања во врска со состојбата на присутноста на децата на ниво на воспитна група и на ниво на градинка во целост;
- Учество во планирање на исхраната на децата и воедно вршење на анализа на месечна потрошувачка на истата;
- Учество заедно со медицинскиот тим во изготвување на листа за исхрана на децата од градинка и јаслена возраст, со цел истата да ги задоволи нормативите и стандардите предвидени за исхрана на деца од предучилишна возраст во соработка со Републичкиот завод за домаќинство и Институт за јавно здравје на РМ, како и водење на грижа за целокупната здравствена заштита и превентива;
- Вршење увид во финансиско, материјално и административно работење;
- Учество во изготвување на годишни, квартални и месечни финансви планови за реализирање на планираните средства;
- Активности насочени кон етапно имплементирање на НАССР стандардите;
- Учество во работата на Управниот одбор, информирање за состојбата, и целокупната работа во ЈОУДГ и реализирање на донесените одлуки и заклучоци;
- Вршење увид, следење и насочување на работата на негователките, воспитувачите, стручните работници и соработници;
- Следење и навремено воочување од потребата за евентуални промени на кадарот со цел навремено извршување на работата и постигнување на подобри резултати;
- Залагање за дисциплина и одговорност на вработените за поуспешно извршување на работните задачи а воедно за поуспешно и рационално работење;

- Планирање, програмирање и координирање разните форми на активности на сопственото стручно усовршување и на воспитно згрижувачкиот кадар;
 - Организирање учество на стручни средби, семинари, советувања, симпозиуми во соработка со надлежни органи и институции на државата, особено со МТСП, МОН, меѓународни конференции и други;
 - Изготвување на план за работа и распоред на време на секој вработен;
 - Врши други работи предвидени со Законот, Статутот и Актите на ЈУДГ
- Директорот на градинката ќе се залага основна цел на градинката да биде обезбедување на услови за нормален физички, интелектуален, емоционален и социјален развој на деца од 0 месеци до 6 години:
- Да обезбеди услови за функционирање на единствениот систем на воспитно образовна работа, нега, исхрана, здравствена и социјална заштита;
 - Во соработка со семејството, пошироката локална средина да обезбеди единство во воспитното влијание на детето и квалитетен и побогат живот во градинката;
 - Ќе врши посети на воспитните групи во сите видови активности, ќе ја следи, координира, насочува згрижувачко, воспитната и образовната дејност од страна на негователите, воспитувачите, стручни соработници и останати работници во градинката.
 - Ќе остварува задолжителни разговори, консултации, советување со работниците со цел да се подобрат констатираните недоследности и да се унапредува дејноста.
 - Да обезбеди што поквалитетна примена на основната програма на воспитно образовната работа;
 - Да ја реализира припремната предшколска програма со цел што подобра припрема на дечињата за поаѓање на училиште;
 - Да во таа насока обезбеди континуирана едукација на стручниот кадар;
 - Да изнајде можности за квалитетно опремување на затворениот и отворениот простор во кој што престојуваат, живеат, работат и учат децата;
 - Да се грижи за условите на работа на вработените како и за нивната материјална положба;
 - Да во рамките на можностите организира алтернативни облици на работа со деца и возрасни (работилници, странски јазици, игротеки, работа за време на викенд, детски галерии, рекреација и сл.) ;
 - Остварување и други услуги од делокругот на работата на Установата предвидено во Статутот.

ПРОГРАМА

ЗА РАБОТА НА ПЕДАГОГОТ НА ЈАВНАТА ОПШТИНСКА УСТАНОВА ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНА“ ЗА 2019/2020 ГОДИНА

Педагогот како стручен работник во рамките на своите задачи ќе се залага за континуирано и квалитетно реализирање на воспитно образовната работа во Детската Градинка. Ќе пружа стручна помош и поддршка на воспитувачите и негователките при реализирање на плановите и програмите за работа со деца, со родителите и при соработка со непосредната околина и пошироко, ќе пружа стручна помош во обезбедување на поволна педагошка клима за интегрирање, комуникација меѓу децата и децата и возрасните. Во соработка со воспитните тимови ќе дава предлози за внесување на иновации во работата со децата како и за нивно стручно усовршување и професионален развој со цел подигање на нивото на квалитетот на воспитно-образовната работа следејќи ги современите сознанија и достигнувања, хуманистичко-развојната концепција на предучилишното образование и воспитание со посебен акцент на холистичкиот пристап. Континуирано ќе ја следи практичната реализацијата на плановите и програмите како и педагошката евиденција и документација во пишана и електронска форма укажувајќи притоа на јаките и слабите страни во работењето со децата и при реализацијата на воспитно-образовната и згрижувачката дејност.

Во текот на годината за реализацијата на планираните содржини и активности педагогот ќе се консултира и ќе разменува идеи, мислења и сугестии со директорот, логопедот и социјалниот работник давајќи повратна информација за средбите и состаноците на Стручен совет и Советот на воспитувачи и превземените активности.

АКЦИОНЕН ПЛАН НА ПЕДАГОГОТ

Содржина на работа	Задачи	Време на реализација
Планирање програмирање и организација на воспитно образовната работа	- Учество во изготвување на Годишен извештај и Годишна програма	Јули – Септември
	- Учество во изготвување на Програмата за стручно усовршување на воспитувачите и згрижувачкиот кадар на градинката.	Септември
	- Организирање на стручни	Септември

	работилници - Учество во изготвување на Проектите кои ќе се реализираат во Детската Градинка - Пружање на активна поддршка на воспитувачите во процесот на детектирање на деца со потешкотии во развојот и во процесот на интеграција на децата со развојни потешкотии - Пружање помош на воспитувачите и негователките во планирањето на воспитно образовната работа со деца во група Води евиденција за работата на градинката во електронска и пишана форма	Април Во текот на годината Во текот на годината Во текот на целата година
Работа на создавање на оптимални услови за психофизичкиот развој на децата и воспитно – образовната работа	- Одредување на статусот на групите - Учество во формирање на воспитните групи - Давање стручна помош за водење на досие на децата. - Консултативна и советодавна работа со воспитувачите во организирањето на планираните активности со децата . - Пружање на стручна помош на воспитувачи и негователки во стварање на поволна педагошка клима за интегрирање и комуникација меѓу децата и децата и возрасните - Учество во подготовката на документација и материјали за работа со деца во група - Избор на лиценцирани издавачи за работни листови, прирачници и детски списанија во склад со пропишани процедури	Август Август Септември Во текот на годината и по потреба Во текот на година та и по потреба Август Септември Во текот на

	- Набавка на играчки и дидактички материјал. - Следење и набавка на стручна литература како за деца, така и за возрасни.	годината и по потреба Во текот на годината и по потреба
Педагошко инструктивна работа	- Следење на реализацијата на Годишен-глобален, среднорочен и дневен оперативен план во групите - Присуство на активности во група - Давање сугестии на воспитувачите и негувателките за изработка на дидактички материјалии користење на неструктуриран – природен материјал - Пружање помош во подготовките на активности, излагања на состаноци на активи, работни групи стручен состанок и родителски средби - Изработка на инструменти за пратење, набљудување и евалуација на работата.	Во текот на годината Во текот на годината Во текот на годината и по потреба Во текот на годината и по потреба Во текот на годината и по потреба

	работилници со родители - Подготовка на дневен ред за родителски состаноци - Работа во советувашиште низ индивидуални средби со родителите на ново примените деца, децата со потешкотии во развојот или потешкотии во адаптацијата. - Учество во организирање на средби, работилници и предавања за родители и старатели и сл. - Подготовка на едукативни флаери и анкети за родители- и старатели - Воспоставување партнерски однос и вклучување на родителите и старателите во реализацијата на воспитно-образовната работа	Во текот на годината Во текот на годината и по потреба Во текот на годината и по потреба Во текот на годината и по потреба
Соработка со пошироката средина	- Соработка со други градинки - Установи од областа на здравствена и социјалната заштита - Институции и невладини организации - Присуство и учество на стручни средби, работилници, презентации, семинари, симпозиуми и конференции. - Учество во организирање на приредби, прослави, изложби и манифестации надвор од установата - Учество во имплементирање на проектите: Инклузија на деца Роми во јавните предучилишните установи; „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“, „Бонтон за деца“, Градот низ детските очи“, „Од дете за дете“ и „Градини во детските градинки“, „Рециклирање со имагинација“, „Семејство и семејни вредности“ и „Моја хигиена – моја навика“ - Учество во организацијата на	Во текот на годината Во текот на годината Во текот на годината Во текот на годината Во текот на годината Во текот на годината

Стручно усовршување	интерните Проекти во детската градинка.	Во текот на годината
	- Организирање на стручни работилници:	Во текот на годината
	- Организирање на стручни совети на воспитувачи и негувателки , подготовка на материјали и учество	
	- Учество на работилници, семинари, конференции на државно и меѓународно ниво	
	- Учество на состаноци на Актив на педагози и психолози на ниво Општина и градот Скопје	Во текот на годината
	- Перманентна работа на сопственото професионално и стручно усовршување, напредување во работата, следење на современите иновации и практична примена во работата.	Во текот на годината

ПРОГРАМА

ЗА РАБОТА НА ЛОГОПЕДОТ НА ЈАВНАТА ОПШТИНСКА УСТАНОВА ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНА“ ЗА 2019/2020 ГОДИНА

Логопедот како стручен работник задоволувајќи ги потребите на децата и родителите своите работни задачи ќе ги реализира во двата објекти и тоа:

Понеделник и среда во објект Снегулко, вторник и четврток во објект Џуџиња, а петок според потребите на работата.

Цел на работата

Говорот е дел од целината. Важно е да се напомене дека поттикнувањето на поедини функции на говорот се извршува заедно со

поттикнување на останатите психички функции. Говорот е тесно поврзан со интелигенцијата, памтењето, вниманието, перцепцијата, моториката. Затоа е важно да се поттикнува психофизичкиот развој на детето во целина.

Најважната функција на говорот е комуникацијата па затоа секое пореметување во говорот негативно делува на процесот на комуникација со околината.

Најчести пореметувања за кои е потребна стручна помош од логопед се: пореметување во изговор на гласовите (дислалија), тешкотии во ритмот и темпото на говорот (муцање), пореметување на гласот (дисфонија) и различни облици на неразвиен говор и јазик (успорен говорен развој, посебни јазични тешкотии). Најголем дел од наведените пореметувања настануваат во најраното детство и затоа е неопходно да се почне со логопедски третман во тој период.

Посебни задачи:

- Поттикнување на свест за потребата од ран говорно-јазичен развој кај родителите/старателите по пат на состаноци, работилници и индивидуални разговори
- Пратење на децата со ризик фактори во развојот и преземање мерки за превенција и поттикнување на говорниот развој
- Континуирано информирање на родителите/старателите за присутноста на откриените говорно-јазични пореметувања кај децата
- Воведување на децата со говорно-јазични пореметувања во програм за групна или индивидуална работа со цел корекција и намалување на пореметувањето

АКЦИОНЕН ПЛАН НА ЛОГОПЕДОТ

Содржина на работа	Задачи	Време на реализација
Задачи и активности во однос на децата Цел: превенција, рано откривање и отстранување на говорно-јазичните и гласовни пореметувања	1. Обсервација на децата по групите, идентификација и евидентирање на децата со говорно-јазични потешкотии, посебни потреби и потешкотии во развојот	Во текот на годината

	2. Испитување и дијагностика на говорно-јазичните и гласовни пореметувања (групно и индивидуално) 3. Терапевтска работа: говорни вежби, вежби за графомоторика, вежби за груба и фина моторика, (групно и индивидуално) 4. Вежби за дишење и корекција со децата кои пелтечат, зборуваат брзо, неразбирливо или патолошки споро, кои доживуваат емоционално-физиолошки блокади, кои имаат проблеми поради двојазичната средина 5. Упатување на специјалистички прегледи со цел точна и навремена категоризација на децата со проблеми во развојот и говорот 6. Водење на документација за децата: логопедско досие (за дијагностика и третман за секое дете со логопедски проблеми) и индивидуално досие (за евиденција и пратење на децата со ризик фактори и развојни проблеми)	
Задачи и активности во однос на родителите/старателите Цел: оствестување на родителите/старателите	1.Интервју и семејна анамнеза со родителите на децата со пречки во развојот и говорот 2. Помош на родителите/старателите во периодот	Во текот на годината

за потребата од рана стимулација и поттикнување на говорно-јазичниот развој и рана интервенција во отстранувањето на пореметувањата	на адаптација на децата во градинката 3. Запознавање на родителите/старателите со проблемите и потешкотиите кои ги имаат нивните деца 4. Пружење помош за прифаќање на проблемот на детето и соработка во периодот на третман и рехабилитација 5. Информирање и едуцирање на родителите/старателите за фазите во говорно-јазичниот развој кај децата 6. Учествовање на родителските состаноци заедно со воспитувачите и негователите (по потреба) 7. Водење евиденција за соработката со родителите/старателите	
Задачи и активности во однос на воспитните тимови Цел: помош и планирање во стручната работа со цел стимулирање на говорно-јазичниот развој како и превенција на говорно-јазични пореметувања	1.Размена на информации со воспитните тимови за секое дете особено за децата со посебни потреби 2. Прибирање информации за децата со говорно-јазични и гласовни потешкотии, однесувањето во групата со воспитниот тим и другите деца 3. Советување и пружење помош и соработка во периодот на третман и рехабилитација на детето	Во текот на годината

	4. Пружење помош на воспитниот тим при планирање на работата со децата со говорно-јазични пореметувања 5. Информирање и едуцирање на воспитните тимови за фазите во говорно-јазичниот развој кај децата 6. Учество на состаноци на Совет на воспитувачи и Совет на негователи	
Задачи и активности во однос на стручниот тим Цел: договорено и ускладено делување со останатите членови на стручниот тим во сите сегменти на воспитно-образовниот и развоен процес особено со децата со посебни потреби, говорно-јазични, гласовни и развојни потешкотии	1. Учество во подготовка на родителски состаноци 2. Учество во изготвување на годишниот план и програма за работа на градинката 3. Учество на состаноци на Стручен совет 4. Учество во подготвување , организирање и спроведување на прием на деца особено на децата со посебни потреби и потешкотии во развојот 5. Утврдување на развојниот статус на детето и усогласување со останатите членови на стручниот тим 6. Учество во изработка на Годишниот извештај на градинката	Во текот на годината
Задачи и активности во однос на пошироката средина	1. Поврзување и соработка со стручни и специјализирани установи	Во текот на годината

Цел: соработка со установи и стручњаци важни за дијагностика и рехабилитација на децата со посебни потреби, говорно-јазични, гласовни и развојни потешкотии	за остварување на што поквалитетен воспитно-образовниот и развоен процес и унапредување на истиот: -Министерство за труд и социјална политика -Биро за развој на образование -Завод за ментално здравје -Завод за рехабилитација на слух, говор и глас -Сојуз на дефектолози и логопеди - Центар за социјална работа -Други градинки и училишта -Приватни логопедско-дефектолошки кабинети -Здруженија и организации - ----- 2.Соработка со стручњаци од други профили (лекари, педијатри, ОРЛ, психолози, психијатри) важни за дијагностика и рехабилитација на децата со потешкотии во развојот.	
Задачи и активности во однос на професионално усовршување Цел: стекнување на нови знаења со цел поголемо напредување во работењето како и можност за примена на нови методи директно во работата	1.Пратење на литература од областа на логопедијата и сродни науки 2. Пратење на стручни достигнувања во светот по пат на Интернет 3. Посетување на обуки, семинари, предавања, работилници, конференции	Во текот на годината

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА СОЦИЈАЛНИОТ РАБОТНИК
НА ЈАВНАТА ОПШТИНСКА УСТАНОВА
ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНА“ ЗА 2019/2020 ГОДИНА**

Работата на социјалниот работник за учебната 2019/2020 ќе биде организирана на следниот начин:

- **Учество во организациони активности:** Вклучување во работните состаноци, (Стручен совет, Совет на воспитувачи, Совет на негователи, комисија за прием на деца)
- **Реализирање на индивидуален третман на деца:** рана детекција на деца со посебни потреби, препознавање, следење на процесот на адаптација и одделување од родителите, следење на развојот на децата со посебни потреби како и на талентирани деца, процена на процесот на социјализација, развоен статус и напредување на децата, реализирање на групни активности.; Изведување на активности кои допринесуваат на социјализација на децата; Запознавање и проучување во соработка со воспитувачите и негувателите, на социјалните индикации кои го забавуваат или спречуваат напредувањето на воспитната група;
- **Соработка со родителите :** интервју при упис на деца во градинка, со цел добивање на информации за можни потешкотии во развојот , учество на родителски средби, стручни предавања , катче за родители, заеднички дружења ,утрински средби и консултации при прием на дете во градинка, давање можност на родителите да донират се она што би послужило за разубавување на средината во која нивното дете престојува поголем дел од денот , Информирање на семејството за правата на децата и на родителите во системот на заштитата на децата и социјалната заштита; Непосредно вршење и развивање на индивидуалната и групната советодавна работа со родителите во врска со изразени социјални прашања.
- **соработка:** тимско планирање на воспитно образовната работа, со директорот, воспитувачите, , педагогот, логопедот и музички соработник, поврзување на социјалните служби на општината со установата и олеснување на децата и родителите на ефикасно добивање на соодветни услуги од делокругот на установата и установите за социјална заштита; Учество во работата на мултидисциплинарниот тим на установата, во зависност од карактерот на предметот на работа, во случаи на доминантно изразени социјални проблеми, раководење или координирање со нив; Работа со целото семејство и контакти и соработка со другите стручни институции, хуманитарни организации, граѓанскиот сектор, на обезбедување помош (од материјална и нематеријална природа) на децата погодени од неповолни состојби и др. во соработка со воспитувачите и другите стручни работници, во случаи на отежната адаптација на децата на престој во предучилишната установа;

- **Стручно усовршување** (одржување на работилница, презентација и едукација на воспитно-образовниот кадар на тема: „Тимско следење на децата со пречки во развојот“)
- **Водење на педагошка документација** (Учество во припремата на годишната програма за работа на установата и во рамките на тоа дефинирање на програмата на социјалната работа; водење на досие за дете, учество во планирањето на воспитните групи на ниво на установа како и во формирање и структурирање на воспитните групи; Водење евиденција за својата работа; Учество во изготвување на годишен извештај за работа на установата ;
- **Информирање на семејствата за социјалните служби** кои се занимаваат со посебните видови на пречки кај децата;
 Предлагање и превземање на соодветни облици на заштита и услуги на социјална работа за поедини деца кои живеат во неповолни услови и пружање на помош во остварувањето на одредени права во системот на заштитата на децата и системот на социјалната заштита;
 Утврдување на специфични поединечни социјални потреби на децата и работа на нивно решавање;
 Работи на откривање и пријавување на семејно насилство и физичка и психичка злоупотреба на децата кои се опфатени со згрижување и воспитание во детската градинка;
 Иницирање ангажирање на центрите за социјална работа во работата со поедини семејства кои имат одредени проблеми;
 Работа со целото семејство и контакти и соработка со другите стручни институции, хуманитарни организации, граѓанскиот сектор, на обезбедување помош (од материјална и нематеријална природа) на децата погодени од неповолни состојби и др. во соработка со воспитувачите и другите стручни работници, во случаи на отежната адаптација на децата на престој во предучилишната установа;

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА РАБОТА НА СОЦИЈАЛНИОТ РАБОТНИК

СОДРЖИНА НА РАБОТА	ЗАДАЧИ	ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА
	- Учество во изработка на годишната програма на градинката - Изготвување програма за својата работа - Учество во формирањето на воспитните групи според возраста - Собирање и анализа на сите	

Програмирање и планирање	статистички податоци на децата (спрема возраста, пол, соц.проф.категорија на родителите, број на деца во семејството, вонбрачните, брачните, деца без родители, разведени родители) - Учество во планирање на активности за Детската недела - Стручно оспособување на воспитувачкиот кадар за работа со децата со посебни потреби на ниво на иницијално образование, како и стручно усовршување на истиот. - Развивање на систематска соработка меѓу институциите на предучилишниот систем и стручните институции кои пружат помош во работата со децата со посебни потреби заради нивно навремено откривање и пружање на стручна помош.	Јуни, Јули, Август Септември, Октомври, Ноември
Работа на создавање на оптимални услови за психовизички развој на децата и воспитно-образовната работа	- Инструктивна и стручна помош на воспитно-згрижувачкиот кадар во создавање на поволна социјална клима за интеракција и комуникација дете-дете и возрасен-дете - Учество во организација и приемот на децата - Помош на воспитниот кадар за отстранување на причините кои ја попречуваат работата во групата - Учествува во формирање и структурирање на воспитните групи - Анализира, прати, и ги проучува социјалните индикатори кои даваат или не даваат успех за напредување на воспитната група - Следење на интеракција на ниво на група (помеѓу воспитните тимови) како и помеѓу групи	Континуирано, по потреба во текот на целата година Континуирано во текот на целата година
	- Следење на адаптација на новодојдените деца - Следење на адаптација на децата во воспитните групи во зависност од	

Следење и насочување на развојот на децата	возраста - Следење на адаптација на децата со лесна попреченост во развојот во редовните групи - Инструктивна работа и соработка со воспитувачите и негувателите во прифаќање на децата од непотполни и дисфункционални семејства - Помош на воспитно-згрижувачкиот кадар во идентификација на злоупотребени и занемарени деца - Инструктивна помош на кадарот со цел унапредување на соработката со семејството	Континуирано, по потреба во текот на целата година
Соработка со семејството	- Индивидуална работа со поедини родители согласно потребите - Планирање на индивидуални активности со детето одосно семејството доколку имаат било каква социјална потреба - Советодавна помош на семејствата чии што деца имаат потешкотии во развојот - Посета на семејства - Воспитување на поблиска соработка со родителите, здобивање на нивната поддршка на знаењето што го има овој аспект.	Континуирано, по потреба во текот на целата година
Соработка со пошироката средина	- Соработка со Филозофски факултет - Институт за социјална работа и социјална политика – Скопје - Ангажирање на центрите за социјална работа во работа со поедини семејства кои имаат одредени проблеми по потреба - Диспанзер за деца - Диспанзер за ментално здравје - Хуманитарни организации црвениот крст	Континуирано, по потреба во текот на целата година
	- Учество во проекти и стручно насочени	

Стручно усовршување	активности заедно о стручниот тим - Теоретски излагања со теми од социјален карактер - Учество на семинари, презентации, обуки, трибини и други стручни усовршувања следање на нова стручна литература	Периодично и континуирано во текот на целата година
Водење на документација и евиденција	- Месечни и годишен извештај за реализација на програмата во областа на социјалната работа - Учество во изработка на годишниот извештај за работа на градинката	Периодично и Јуни

Работните активности социјалниот работник ќе ги извршува во сите објекти на установата, по една работна недела во секој објект и по потреба во договор со директорот на установата. За извршување на работните задачи непосредно е одговорен пред истиот.

Деловоден број/ Numri i protokollit **0102 – 155**

Датум / Data **30.09.2019**

Директор:

Даниела Костенцова

Користена литература:

1. „Програма за рано учење и развој“ базирана на Стандардите за рано учење и развој, донесена од Министерот за труд и социјална политика „Службен весник на Република Македонија бр.22/13 и 22/14
2. „Нацрт – програма за развој на предучилишното воспитание и образование“; Национална програма за развој на образованието во Република Македонија 2005 – 2015: Јуни 2005;
3. *Children in Europe (2008). Schools for the 21- st Century – Analysis of Public Consultation.* Ec.europa.eu/education/school21/results/report_en. Pdf
4. *Children in Europe (2008). Young Children and Their Services - Developing a European Approach. A Children in Europe Policy Paper.* www.childrenineurope.org
5. www.issa.nl
6. www.programi.com
7. Прирачник „Како да се стане еко – училиште/градинка. Скопје – ОХО, 2008
8. Прирачник за почитување на различностите и мултикултурализам во раниот детски развој- Министерство за труд и социјална политика, Република Македонија